

13. OZLJEDE
I
OTROVANJA

13.1. OZLJEDE I OTROVANJA EVIDENTIRANE U RADU ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

Prema podacima iz CEZIH-a, u 2023.g. u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (obiteljski liječnici i pedijatri) registrirano je 43.110 ozljeda i otrovanja (lani 38.883). Većinom dominiraju prijelomi (18,9%), ostale ozljede ručnog zgloba i šake (15,5%), dislokacije, uganuća i nategnuća (13,1%), ostale ozljede glave (10,8 %) te ostale ozljede koljena i potkoljenice (8,3%). Kod osoba muškog spola najčešće su ostale ozljede ručnog zgloba i šake (16,7%), prijelomi (16,2%), dislokacije, uganuća i nategnuća (12,7%), ostale ozljede glave (12,0%) te ostale ozljede koljena i potkoljenice (8,5%), a kod ženskog spola prijelomi (22,3%), ostale ozljede ručnog zgloba i šake (14,0%), dislokacije, uganuća i nategnuća (13,6%), ostale ozljede glave (9,3%) te ostale ozljede koljena i potkoljenice (8,1%).

U odnosu na 2022.godinu, u primarnoj zdravstvenoj zaštiti registrirano je za 10,9% više ozljeda i otrovanja.

Kod osoba muškog spola najčešće su ostale ozljede ručnog zgloba i šake (ne uključuju prijelome, dislokacije, uganuća ni nategnuća), a kod ženskog spola prijelomi.

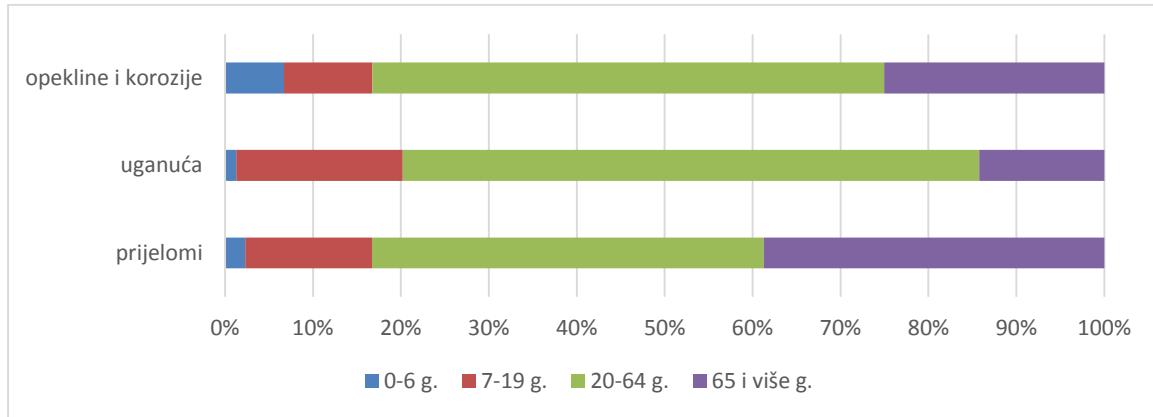
Tablica 1 - Ozljede i otrovanja registrirani u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini po spolu

	Ukupno		Muški spol		Ženski spol	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	43.110	100,0	23.646	100,0	19.464	100,0
Prijelomi Sx2	8.162	18,9	3.824	16,2	4.338	22,3
Dislokacije, uganuća i nategnuća Sx3	5.653	13,1	3.000	12,7	2.653	13,6
Ostale ozljede glave (S00-S01, S04-S09)	4.639	10,8	2.838	12,0	1.801	9,3
Ostale ozljede vrata (S10-S11, S14-S19)	204	0,5	106	0,4	98	0,5
Ostale ozljede prsnog koša (S20-S21, S24-S29)	1.767	4,1	958	4,1	809	4,2
Ostale ozljede trbušne šupljine, donjeg dijela lđa, lumbalne kralježnice i zdjelice (S30-S31, S34-S39)	1.100	2,6	515	2,2	585	3,0
Ostale ozljede ramena i nadlaktice (S40-S41, S44-S49)	1.276	3,0	713	3,0	563	2,9
Ostale ozljede podlaktice (S50-S51, S54-S59)	1.687	3,9	956	4,0	731	3,8
Ostale ozljede ručnog zgloba i šake S60-S61, S64-S69)	6.677	15,5	3.958	16,7	2.719	14,0
Ostale ozljede boka (kuka) i bedra (S70-S71, S74-S79)	1.129	2,6	553	2,3	576	3,0
Ostale ozljede koljena i potkoljenice (S80-S81, S84-S89)	3.592	8,3	2.015	8,5	1.577	8,1
Ostale ozljede gležnja i stopala (S90-S91, S94-S99)	3.263	7,6	1.897	8,0	1.366	7,0
Učinci stranog tijela prodrlog kroz prirodnji otvor T15-T19	1.146	2,7	913	3,9	233	1,2
Opekotine i korozije T20-T32	1.062	2,5	494	2,1	568	2,9
Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka	1.753	4,1	906	3,8	847	4,4

Napomena: Zbroj osoba kod kojih su zabilježene pojedinačne dijagnoze iz navedenih bolesti i stanja

Izvor: CEZIH

Iako su prijelomi najčešće evidentirani u dobi 20-64 godine (44,5%) prevalencija im je 28,1/1.000 stanovnika, dok je kod starijih osoba dvostruko viša i iznosi 58,1/1.000. Prevalencija prijeloma u dječjoj dobi (0-19 g.) je 34,7/1.000 stanovnika. Uganuća imaju najveću prevalenciju u dječjoj dobi (0-19 g.) 26,7/1.000 i odrasloj dobi 29,3/1.000. Opekline i korozije imaju najveću prevalenciju u starijoj dobi 5,1/1.000, slijedi odrasla dob s 5,0/1.000 i dječja dob s 4,7/1.000.

Napomena: Broj osoba kod kojih je zabilježena barem jedna dijagnoza iz navedenih podskupina bolesti i stanja

Izvor: CEZIH

Slika 1 - Struktura (%) prijeloma, uganuća i opeklina registriranih u ugovornim ordinacijama u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini po dobi

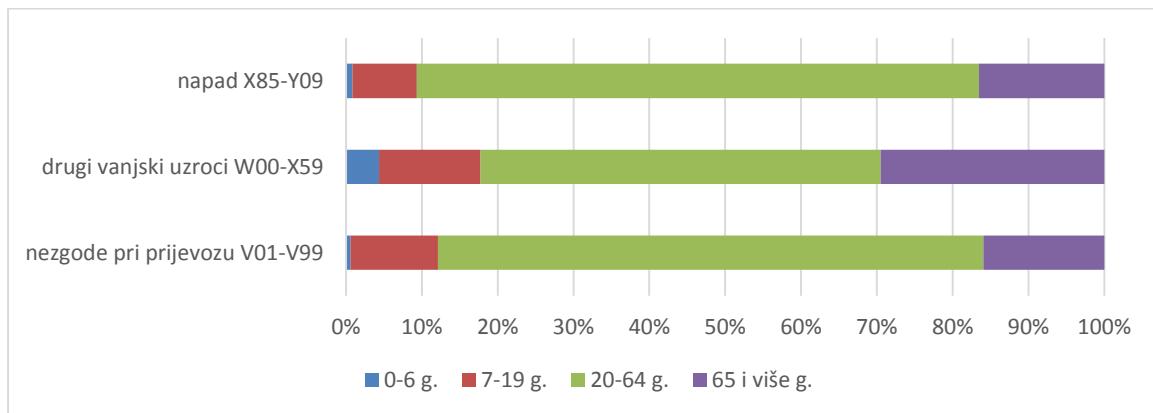
Prema podacima iz CEZIH-a, u 2023.g. u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (obiteljski liječnici i pedijatri) registrirano je 42.327 vanjskih uzroka ozljeda i otrovanja (lani 38.627). Većinom dominiraju padovi (41,1%), izloženost neživim mehaničkim silama (22,2%) i posljedice vanjskih uzroka morbiditeta i mortaliteta (9,7%). Kod osoba muškog spola najčešće su padovi (36,4%), izloženost neživim mehaničkim silama (26,6%) i posljedice vanjskih uzroka morbiditeta i mortaliteta (9,5%), a kod ženskog spola najčešće su padovi (46,6%), izloženost neživim mehaničkim silama (17,1%) i posljedice vanjskih uzroka morbiditeta i mortaliteta (9,8%).

Tablica 2 - Vanjski uzroci ozljeda i otrovanja registrirani u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini po spolu

	Ukupno		Muški spol		Ženski spol	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Vanjski uzroci:	42.327	100,0	22.785	100,0	19.542	100,0
Nesreće pri prijevozu V01-V99	2.186	5,2	1.307	5,7	879	4,5
Padovi W00-W19	17.406	41,1	8.305	36,4	9.101	46,6
Izloženost neživim mehaničkim silama W20-W49	9.408	22,2	6.066	26,6	3.342	17,1
Izloženost živim mehaničkim silama W50-W64	2.950	7,0	1.423	6,2	1.527	7,8
Slučajno utapanje i potapanje W65-W74	5	0,0	4	0,0	1	0,0
Izloženost električnoj struji, zračenju i ekstremnoj temperaturi i tlaku zraka okoliša W85-W99	1.650	3,9	982	4,3	668	3,4
Ozljeda pri dodiru s izvorom topline i vrućim tvarima X10-X19	601	1,4	253	1,1	348	1,8
Doticaj s otrovnim životnjama i biljkama X20-X29	511	1,2	253	1,1	258	1,3
Napad X85-Y09	247	0,6	155	0,7	92	0,5
Dogadaj s neodređenom nakanom Y10-Y34	630	1,5	410	1,8	220	1,1
Komplikacije medicinskog i kirurškog zbrinjavanja Y40-Y84	202	0,5	96	0,4	106	0,5
Posljedice vanjskih uzroka morbiditeta i mortaliteta Y85-Y89	4.099	9,7	2.175	9,5	1.924	9,8
Ostali vanjski uzroci	2.432	5,7	1.356	6,0	1.076	5,5

Izvor: CEZIH

Prevalencija nezgoda pri prijevozu najveća je u odrasloj dobi (20-64 g.) i iznosi 12,8/1.000, a slijedi dječja dob s 7,1/1.000 te starije osobe 6,7/1.000. Kod odraslih je najveća i prevalencija napada 1,5/1.000.

Slika 2 - Struktura (%) nezgoda pri prijevozu, drugih vanjskih uzroka i napada registriranih u ugovornim ordinacijam u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Istarskoj županiji u 2023. godini po dobi

Budući da se način prikupljanja i obrade podataka razlikuje od dosadašnjeg načina prikupljanja i obrade podataka iz PZZ-a, od 2020.g. podaci nisu u potpunosti usporedivi s onima objavljuvanima ranijih godina.

U 2023.g. u ugovornim ordinacijama u specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti (bez objedinjenog hitnog prijema-OHBP) registrirano je 22.232 ozljeda i otrovanja (lani 19.284). Većinom dominiraju prijelomi (40,8%), slijede ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka (propisani obrasci izvješća ne nude mogućnost detaljnije analize) i to s 40,1% te dislokacije, uganuća i nategnuća (18,7%). U specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti prijelomi su češće evidentirani od uganuća u svim dobnim skupinama.

U odnosu na 2022.godinu, u specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti (bez OHBP-a) registrirano je za 15,3% više ozljeda i otrovanja.

Većinu evidentiranih čine prijelomi. Prijelomi u starijoj dobi čine 34,6% ukupno evidentiranih prijeloma u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti (bez OHBP-a).

Tablica 3 - Ozljede i otrovanja registrirana u specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti (bez OHBP-a) u Istarskoj županiji u 2023. godini

	Ukupno		0-6 g.		7-19 g.		20-64 g.		65 i više g.	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	22.232	100,0	520	100,0	3.267	100,0	12.545	100,0	5.900	100,0
Prijelomi Sx2	9.075	40,8	171	32,9	1.156	35,4	4.607	36,7	3.141	53,2
Dislokacije, uganuća i nategnuća Sx3	4.166	18,7	44	8,5	816	25,0	2.592	20,7	714	12,1
Opekotine i korozije T20-T32	83	0,4	4	0,8	4	0,1	60	0,5	15	0,3
Otrovanje lijekovima i biološkim tvarima T36-T50	3	0,0	-	-	-	-	2	0,0	1	0,0
Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka	8.905	40,1	301	57,9	1.291	39,5	5.284	42,1	2.029	34,4
Vanjski uzroci:										
Nesreće pri prijevozu V01-V99	7.183	32,3	177	34,0	1.155	35,4	3.872	30,9	1.979	33,5
Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda W00-X59	14.332	64,5	341	65,6	2.028	62,1	8.257	65,8	3.706	62,8
Namjerno nanesene ozljede X85-Y09	9	0,0	-	-	1	0,0	7	0,1	1	0,0
Ratne ozljede Y36	3	0,0	-	-	-	-	3	0,0	-	-
Ostali vanjski uzroci	705	3,2	2	0,4	83	2,5	406	3,2	214	3,6

U specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti evidentirano je kod muškaraca 11.401 pregleda zbog ozljeda i otrovanja (51,3% u ukupnom), a kod žena 10.831 (48,7%). Kod muškaraca dominiraju ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka (44,8% registriranih dijagnoza), a kod žena prijelomi (45,9%). Na drugom mjestu kod muškaraca su prijelomi (36,0%), a kod žena ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka (35,0%). Prijelomi kod žena čine 54,7% ukupno evidentiranih prijeloma u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti (bez OHBP-a).

Tablica 4 - Ozljede i otrovanja registrirana u specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti (bez OHBP-a) u Istarskoj županiji u 2023. godini po spolu

	Ukupno	Muški		Ženski	
		Broj	%	Broj	%
UKUPNO	22.232	11.401	100,0	10.831	100,0
Prijelomi Sx2	9.075	4.108	36,0	4.967	45,9
Dislokacije, uganuća i nategnuća Sx3	4.166	2.134	18,7	2.032	18,8
Opekotine i korozije T20-T32	83	46	0,4	-	-
Otrovanje lijekovima i biološkim tvarima T36-T50	3	2	0,0	1	0,0
Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka	8.905	5.111	44,8	3.794	35,0
Vanjski uzroci:					
Nesreće pri prijevozu V01-V99	7.183	3.537	31,0	3.646	33,7
Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda W00-X59	14.332	7.501	65,8	6.831	63,1
Namjerno nanesene ozljede X85-Y09	9	6	0,1	3	0,0
Ratne ozljede Y36	3	3	0,0	-	-
Ostali vanjski uzroci	705	354	3,1	351	3,2

U 2023.g. na OHBP-u registrirano je 2.414 ozljeda i otrovanja (lani 3.223). Većinom dominiraju ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka (propisani obrasci izvješća ne nude mogućnost detaljnije analize) i to s 75,1%, slijede prijelomi (18,6%), te dislokacije, uganuća i nategnuća (5,6%). Prijelomi su češći od uganuća u svim dobnim skupinama.

U odnosu na 2022.godinu, na OHBP-u registrirano je za 25,1% manje ozljeda i otrovanja.

Prijelomi u starijoj dobi čine 49,7% ukupno evidentiranih prijeloma u OHBP-u.

Tablica 5 - Ozljede i otrovanja registrirana na OHBP-u (specijalističko-konzilijska zdravstvena zaštita) u Istarskoj županiji u 2023. godini

	Ukupno		0-6 g.		7-19 g.		20-64 g.		65 i više g.	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	2.414	100,0	242	100,0	360	100,0	1.020	100,0	792	100,0
Prijelomi Sx2	449	18,6	13	5,4	46	12,8	167	16,4	223	28,2
Dislokacije, uganuća i nategnuća Sx3	136	5,6	3	1,2	16	4,4	76	7,5	41	5,2
Opekotine i korozije T20-T32	9	0,4	2	0,8	-	-	7	0,7	-	-
Otrovanje lijekovima i biološkim tvarima T36-T50	8	0,3	-	-	2	0,6	5	0,5	1	0,1
Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka	1.812	75,1	224	92,6	296	82,2	765	75,0	527	66,5
Vanjski uzroci:										
Nesreće pri prijevozu V01-V99	352	14,6	12	5,0	43	11,9	182	17,8	115	14,5
Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda W00-X59	1.743	72,2	195	80,6	263	73,1	695	68,1	590	74,5
Namjerno nanesene ozljede X85-Y09	19	0,8	1	0,4	5	1,4	11	1,1	2	0,3
Ostali vanjski uzroci	300	12,4	34	14,0	49	13,6	132	12,9	85	10,7

U OHBP-u evidentirano je kod muškaraca 1.190 pregleda zbog ozljeda i otrovanja (49,3% u ukupnom), a kod žena 1.224 (50,7%). Kod oba spola dominiraju ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka, kod muškaraca one čine 77,3% registriranih dijagnoza, a kod žena 72,9%. Na drugom mjestu su prijelomi koji čine 15,4% ukupnih ozljeda kod muškaraca, odnosno 21,7% ukupnih ozljeda kod žena. Prijelomi kod žena čine 59,2% ukupno evidentiranih prijeloma u OHBP-u.

Tablica 6 - Ozljede i otrovanja registrirana na OHBP-u (specijalističko-konzilijska zdravstvena zaštita) u Istarskoj županiji u 2023. godini po spolu

	Ukupno	Muški		Ženski	
		Broj	%	Broj	%
UKUPNO	2.414	1.190	100,0	1.224	100,0
Prijelomi Sx2	449	183	15,4	266	21,7
Dislokacije, uganuća i nategnuća Sx3	136	74	6,2	62	5,1
Opekotine i korozije T20-T32	9	9	0,8	-	-
Otrovanje lijekovima i biološkim tvarima T36-T50	8	4	0,3	4	0,3
Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka	1.812	920	77,3	892	72,9
Vanjski uzroci:				0,0	0,0
Nesreće pri prijevozu V01-V99	352	181	15,2	171	14,0
Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda W00-X59	1.743	844	70,9	899	73,4
Namjerno nanesene ozljede X85-Y09	19	13	1,1	6	0,5
Ostali vanjski uzroci	300	152	12,8	148	12,1

U 2023.g. na hitnoj medicinskoj pomoći registrirano je 7.346 ozljeda i otrovanja (lani 7.243). Većinom dominiraju ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka (propisani obrasci izvješća ne nude mogućnost detaljnije analize) i to s 81,6%, slijede prijelomi (10,3%) te dislokacije, uganuća i nategnuća (5,5%). Prijelomi su češće evidentirani od uganuća u svim dobnim skupinama.

U odnosu na 2022.godinu, u djelatnosti hitne medicinske pomoći registrirano je za 1,4% više ozljeda i otrovanja.

Prijelomi u starijoj dobi čine 47,2% ukupno evidentiranih prijeloma u hitnoj medicinskoj pomoći.

Tablica 7 - Ozljede i otrovanja registrirane u djelatnosti hitne medicinske pomoći u Istarskoj županiji u 2023. godini

	Ukupno		0-6 g.		7-19 g.		20-64 g.		65 i više g.	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	7.346	100,0	489	100,0	985	100,0	3.872	100,0	2.000	100,0
Prijelomi Sx2	757	10,3	14	2,9	82	8,3	304	7,9	357	17,9
Dislokacije, uganuća i nategnuća Sx3	403	5,5	8	1,6	57	5,8	209	5,4	129	6,5
Opekotine i korozije T20-T32	156	2,1	15	3,1	22	2,2	101	2,6	18	0,9
Otrovanje lijekovima i biološkim tvarima T36-T50	33	0,4	1	0,2	5	0,5	20	0,5	7	0,4
Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka	5.997	81,6	451	92,2	819	83,1	3.238	83,6	1.489	74,5
Vanjski uzroci:										
Nesreće pri prijevozu V01-V99	862	11,7	19	3,9	145	14,7	541	14,0	157	7,9
Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda W00-X59	5.284	71,9	422	86,3	686	69,6	2.562	66,2	1.614	80,7
Namjerno nanesene ozljede X85-Y09	232	3,2	2	0,4	21	2,1	180	4,6	29	1,5
Ostali vanjski uzroci	968	13,2	46	9,4	133	13,5	589	15,2	200	10,0

U hitnoj medicinskoj pomoći evidentirano je kod muškaraca 4.375 pregleda zbog ozljeda i otrovanja (59,6% u ukupnom), a kod žena 2.971 (40,4%). Kod oba spola dominiraju ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka, kod muškaraca one čine 85,9% registriranih dijagnoza, a kod žena 75,4%. Na drugom mjestu su kod oba spola prijelomi koji čine 7,5% ukupnih ozljeda kod muškaraca, a 14,5% ukupnih ozljeda kod žena. Prijelomi kod žena čine 56,9% ukupno evidentiranih prijeloma u hitnoj medicinskoj pomoći.

Tablica 8 - Ozljede i otrovanja registrirane u djelatnosti hitne medicinske pomoći u Istarskoj županiji u 2023. godini po spolu

	Ukupno	Muški		Ženski	
		Broj	%	Broj	%
UKUPNO	7.346	4.375	100,0	2.971	100,0
Prijelomi Sx2	757	326	7,5	431	14,5
Dislokacije, uganuća i nategnuća Sx3	403	189	4,3	214	7,2
Opekotine i korozije T20-T32	156	87	2,0	69	2,3
Otrovanje lijekovima i biološkim tvarima T36-T50	33	17	0,4	16	0,5
Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka	5.997	3.756	85,9	2.241	75,4
Vanjski uzroci:					
Nesreće pri prijevozu V01-V99	862	537	12,3	325	10,9
Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda W00-X59	5.284	3.028	69,2	2.256	75,9
Namjerno nanesene ozljede X85-Y09	232	166	3,8	66	2,2
Ostali vanjski uzroci	968	644	14,7	324	10,9

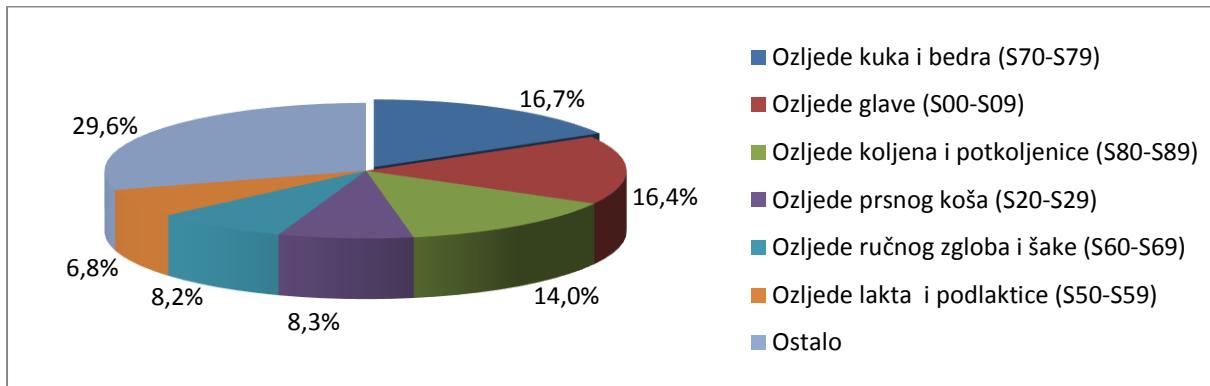
Iako je riječ o registriranim stanjima odnosno pregledima, a ne osobama, gruba procjena pokazuje da se u 2023. godini putem OHBP-a (2.414) zbrinulo 5,6% ozljeda i otrovanja (od 43.110 evidentiranih u primarnoj zdravstvenoj zaštiti putem CEZIH-a), a 17,0% putem hitne medicinske pomoći (7.346). Također podaci pokazuju da se 93,9% namjerno nanesenih ozljeda (232/247) zbrinjava putem hitne medicinske pomoći. Nesreće pri prijevozu zbrinjavaju se 39,4% putem hitne medicinske pomoći (862/2.186) i 16,1% putem OHBP-a (352/2.186).

U 2023. godini u OB Pula (stacionarno liječenje) i stacionarima IDZ-a bilo je 1.465 hospitalizacija zbog ozljeda i otrovanja (lani 1.536), nešto više kod osoba ženskog spola (50,9%). Vodeće dijagnoze su ozljede kuka i bedra (433 ili 29,6% hospitalizacija zbog ozljeda), većinom kod žena (313 ili 72,3% u ukupnom broju ovih hospitalizacija). Većinu ozljeda kuka i bedra čine prijelomi bedrene kosti (417 ili 96,3% ukupnih) i to kod osoba ženskog spola (306 ili 73,4% ukupnih hospitalizacija zbog prijeloma bedrene kosti). Na drugom su mjestu ozljede koljena i potkoljenice (206 ili 14,1% hospitalizacija), većinom kod žena (105 ili 51,0%). Kod ovih ozljeda dominiraju prijelomi potkoljenice uključujući nožni zglob (177), od toga 54,2% kod žena. Na trećem mjestu su ozljede glave (185 ili 12,6% hospitalizacija), većinom kod muškaraca (118 ili 63,8%). Intrakranijalnih ozljeda bilo je 127, većinom kod muškaraca (84 ili 66,1%).

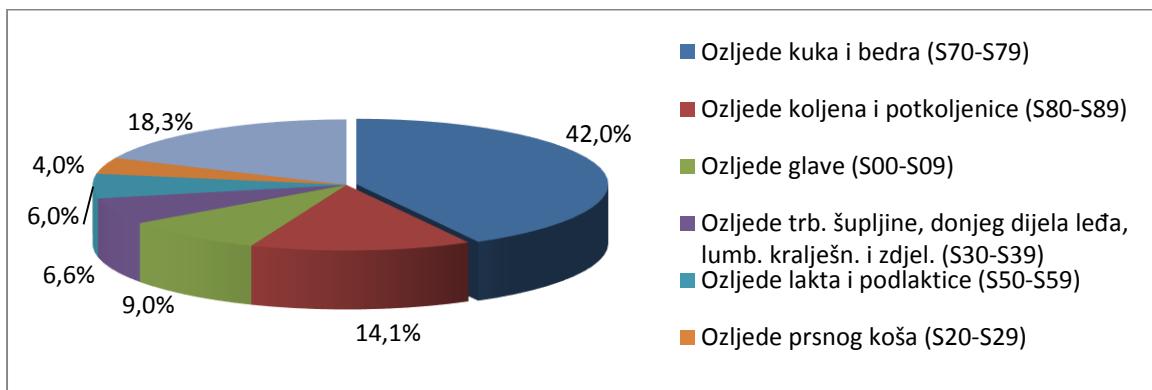
Tablica 9 - Broj hospitalizacija zbog ozljeda i otrovanja (S00-T98) u Istarskoj županiji* u 2023. godini po spolu

	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	1.465	100,0	720	100,0	745	100,0
<i>Ozljede glave (S00-S09)</i>	<i>185</i>	<i>12,6</i>	<i>118</i>	<i>16,4</i>	<i>67</i>	<i>9,0</i>
- Intrakranijalna ozljeda (S06)	127	8,7	84	11,7	43	5,8
<i>Ozljede vrata (S10-S19)</i>	<i>21</i>	<i>1,4</i>	<i>13</i>	<i>1,8</i>	<i>8</i>	<i>1,1</i>
<i>Ozljede prsnog koša (S20-S29)</i>	<i>90</i>	<i>6,1</i>	<i>60</i>	<i>8,3</i>	<i>30</i>	<i>4,1</i>
<i>Ozljede trbušne šupljine, donjeg dijela leđa, lumbalne kralježnice i zdjelice (S30-S39)</i>	<i>88</i>	<i>6,0</i>	<i>39</i>	<i>5,4</i>	<i>49</i>	<i>6,6</i>
<i>Ozljede ramena i nadlaktice (S40-S49)</i>	<i>60</i>	<i>4,1</i>	<i>33</i>	<i>4,6</i>	<i>27</i>	<i>3,6</i>
<i>Ozljede lakta i podlaktice (S50-S59)</i>	<i>94</i>	<i>6,4</i>	<i>49</i>	<i>6,8</i>	<i>45</i>	<i>6,0</i>
<i>Ozljede ručnog zgloba i šake (S60-S69)</i>	<i>76</i>	<i>5,2</i>	<i>59</i>	<i>8,2</i>	<i>17</i>	<i>2,3</i>
<i>Ozljeda kuka i bedra (S70-S79)</i>	<i>433</i>	<i>29,6</i>	<i>120</i>	<i>16,7</i>	<i>313</i>	<i>42,0</i>
- Prijelom bedrene kosti (S72)	417	28,5	111	15,4	306	41,1
<i>Ozljede koljena i potkoljenice (S80-S89)</i>	<i>206</i>	<i>14,1</i>	<i>101</i>	<i>14,0</i>	<i>105</i>	<i>14,1</i>
- Prijelom potkoljenice, uključujući nožni zglob (S82)	177	12,1	81	11,3	96	12,9
<i>Ozljede nožnog zgloba i stopala (S90-S99)</i>	<i>35</i>	<i>2,4</i>	<i>27</i>	<i>3,8</i>	<i>8</i>	<i>1,1</i>
<i>Ozljede koje zahvaćaju više dijelova tijela (T00-T07)</i>	<i>4</i>	<i>0,3</i>	<i>3</i>	<i>0,4</i>	<i>1</i>	<i>0,1</i>
<i>Ozljede nespecif. dijela trupa, udova ili dijela tijela (T08-T14)</i>	<i>1</i>	<i>0,1</i>	<i>1</i>	<i>0,1</i>	-	-
<i>Učinci stranog tijela prodrlog kroz prirodni otvor (T15-T19)</i>	<i>2</i>	<i>0,1</i>	<i>2</i>	<i>0,3</i>	-	-
<i>Opekline i korozije (T20-T32)</i>	<i>6</i>	<i>0,4</i>	<i>5</i>	<i>0,7</i>	<i>1</i>	<i>0,1</i>
<i>Otrovanja lijekovima, ljekovitim i biološkim tvarima (T36-T50)</i>	<i>4</i>	<i>0,3</i>	<i>3</i>	<i>0,4</i>	<i>1</i>	<i>0,1</i>
<i>Toksični učinci tvari pretežno nemedicinskog izvora (T51-T65)</i>	<i>14</i>	<i>1,0</i>	<i>6</i>	<i>0,8</i>	<i>8</i>	<i>1,1</i>
<i>Ostali i nespecificirani učinci vanjskih uzroka (T66-T78)</i>	<i>46</i>	<i>3,1</i>	<i>26</i>	<i>3,6</i>	<i>20</i>	<i>2,7</i>
<i>Neke rane komplikacije traume (T79)</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Komplikacije kируške i medicinske skrbi, nesvrstane drugamo (T80-T88)</i>	<i>98</i>	<i>6,7</i>	<i>53</i>	<i>7,4</i>	<i>45</i>	<i>6,0</i>
<i>Posljedice ozljeda, otrovanja i drugih djelovanja vanjskih uzroka (T90-T98)</i>	<i>2</i>	<i>0,1</i>	<i>2</i>	<i>0,3</i>	-	-

* Opća bolnica Pula i stacionari

Slika 1 - Vodeće dijagnoze u skupini ozljeda i otrovanja (S00-T98) kod hospitaliziranih osoba muškog spola u Istarskoj županiji u 2023.g.

Slika 2 - Vodeće dijagnoze u skupini ozljeda i otrovanja (S00-T98) kod hospitaliziranih osoba ženskog spola u Istarskoj županiji u 2023 .g.

Među vanjskim uzrocima hospitalizacija vodeći su padovi (55,4%) i kod žena (64,6% hospitalizacija kod žena) i kod muškaraca (45,8%), slijede nezgode pri prijevozu (27,4%, odnosno 33,6% kod muškaraca i 21,5% kod žena). Većina padova je evidentirana kod hospitaliziranih žena (59,3% u ukupnim padovima), a kod muškaraca većina nezgoda pri prijevozu (60,2% u ukupnim nezgodama pri prijevozu).

Tablica 10 - Broj hospitalizacija zbog ozljeda i otrovanja u Istarskoj županiji* u 2023. godini prema vanjskim uzrocima (V01-Y98) i spolu

	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	1.465	100,0	720	100,0	745	100,0
Nezgode pri prijevozu (V01-V99)	402	27,4	242	33,6	160	21,5
Padovi (W00-W19)	811	55,4	330	45,8	481	64,6
Izloženost neživim mehaničkim silama (W20-W49)	28	1,9	20	2,8	8	1,1
Izloženost živim mehaničkim silama (W50-W64)	1	0,1	-	-	1	0,1
Slučajno utapanje i potapanje (W65-W74)	13	0,8	7	1,0	6	0,8
Druge slučajne ugroženosti disanja (W75-W84)	4	0,3	2	0,3	2	0,2
Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda (W85-X59)	40	2,7	21	2,9	19	2,5
Namjerno samoozljeđivanje (X60-X84)	4	0,3	3	0,4	1	0,1
Napad (nasrtaj) (X85-Y09)	4	0,3	4	0,5	-	-
Događaj s neodređenom nakanom (Y10-Y34)	22	1,5	17	2,4	5	0,7
Komplikacije medicinskog i kirurškog zbrinjavanja (Y40-Y84)	11	0,7	8	1,1	3	0,4
Posljedice vanjskih uzroka morbiditeta i mortaliteta (Y85-Y89)	48	3,3	23	3,2	25	3,4
Dopunski čimbenici koji se odnose na uzroke morbiditeta i mortaliteta svrstani drugamo (Y90-Y98)	77	5,3	43	6,0	34	4,6

* Opća bolnica Pula i stacionari

U starijoj dobi (70 i više godina) bilo je 41,8% hospitalizacija zbog ozljeda.

Djeca i mladi do 19 godina hospitaliziraju se najčešće zbog ozljeda glave (40,9%) ozljede lakta i podlaktice (13,4%), komplikacija kirurške i medicinske skrbi (7,4%), ozljeda ručnog zgloba i šake odnosno ozljeda koljena i potkoljenice (po 4,7%). Odrasli u dobi 20-39 godina najčešće su hospitalizirani zbog ozljeda koljena i potkoljenice (28,1%), ozljeda ručnog zgloba i šake (16,7%) te ozljeda glave odnosno ozljeda prsnog koša odnosno komplikacija kirurške i medicinske skrbi (sve po 7,3%). Odrasli u dobi 40-69 godina najčešće su hospitalizirani zbog ozljeda koljena i potkoljenice (21,1%), ozljede kuka i bedra (16,8%), ozljede lakta i podlaktice (8,2%), ozljeda glave (13,4%), te ozljeda prsnog koša (6,7%). Starije osobe (70 i više godina) najčešće su hospitalizirane zbog ozljede kuka i bedra (55,0%), ozljeda glave (10,4%), ozljede trbušne šupljine, donjeg dijela leđa, lumbalne kralježnice i zdjelice (6,9%), komplikacija kirurške i medicinske skrbi (6,5%) te ozljeda koljena i potkoljenice (6,0%).

Većina (78,7%) hospitalizacija zbog prijeloma bedrene kosti bila je u dobi iznad 70 godina. Trećina (34,6%) hospitalizacija zbog ozljeda glave bila je kod starijih od 70 godina i (33,0%) kod djece i mlađih u dobi 19 godina, a petina (24,9%) kod odraslih u dobi 40-69 godina.

Tablica 11 - Broj hospitalizacija zbog ozljeda i otrovanja (S00-T98) u Istarskoj županiji* u 2023. godini po dobi

	Ukupno	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
UKUPNO	1.465	72	77	82	110	130	156	225	253	360
<i>Ozljede glave (S00-S09)</i>	185	44	17	8	6	8	16	22	25	39
- Intrakranijalna ozljeda (S06)	127	20	6	6	4	7	14	17	20	33
<i>Ozljede vrata (S10-S19)</i>	21	-	1	3	2	2	4	2	4	3
<i>Ozljede prsnog koša (S20-S29)</i>	90	1	5	6	8	5	12	17	12	24
<i>Ozljede trbušne šupljine, donjeg dijela ledja, lumbalne kralježnice i zdjelice (S30-S39)</i>	88	1	1	4	7	6	10	17	17	25
<i>Ozljede ramena i nadlaktice (S40-S49)</i>	60	-	5	3	6	6	12	11	11	6
<i>Ozljede lakti i podlaktice (S50-S59)</i>	94	9	11	5	4	11	18	21	13	2
<i>Ozljede ručnog zgloba i šake (S60-S69)</i>	76	1	6	13	19	16	8	6	7	-
<i>Ozljeda kuka i bedra (S70-S79)</i>	433	-	1	4	5	9	22	55	99	238
- Prijelom bedrene kosti (S72)	417	-	-	3	4	8	22	52	97	231
<i>Ozljede koljena i potkoljenice (S80-S89)</i>	206	1	6	19	35	36	29	43	25	12
- Prijelom potkoljenice, uključ. nožni zglob (S82)	177	1	5	16	22	33	26	42	23	9
<i>Ozljede nožnog zgloba i stopala (S90-S99)</i>	35	-	1	5	5	7	10	6	-	1
<i>Ozljede koje zahvaćaju više dijelova tijela (T00-T07)</i>	4	-	-	-	-	2	2	-	-	-
<i>Ozljede nespecifičnog dijela trupa, udova ili dijela tijela (T08-T14)</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Učinci stranog tijela prodrlog kroz prirodni otvor (T15-T19)</i>	3	1	1	-	-	-	-	1	-	-
<i>Opekline i korozije (T20-T32)</i>	6	-	-	2	1	3	-	-	-	-
<i>Otrovanja lijekovima, ljekovitim i biološkim tvarima (T36-T50)</i>	4	1	-	-	2	-	1	-	-	-
<i>Toksični učinci tvari pretežno nemedicinskog izvora (T51-T65)</i>	14	-	6	-	-	2	1	2	2	1
<i>Ostali i nespecificirani učinci vanjskih uzroka (T66-T78)</i>	46	10	7	3	2	6	2	9	6	1
<i>Neke rane komplikacije traume (T79)</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Komplikacije kiruške i medicinske skrbi, nesvrstane drugamo (T80-T88)</i>	98	3	8	6	8	11	9	13	32	8
<i>Posljedice ozljeda, otrovanja i drugih djelovanja vanjskih uzroka (T90-T98)</i>	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-

* Opća bolnica Pula i stacionari

Djeca i mladi do 19 godina hospitaliziraju se najčešće zbog padova (28,2%) i nezgoda pri prijevozu (43,0%). Odrasli u dobi 20-39 godina najčešće su hospitalizirani zbog padova (43,6%) i nezgoda pri prijevozu (51,0%). Odrasli u dobi 40-69 godina najčešće su hospitalizirani zbog padova (49,5%) i nezgoda pri prijevozu (31,9%). Starije osobe (70 i više godina) najčešće su hospitalizirane zbog padova (73,6%) i nezgoda pri prijevozu (16,2%).

Većina (55,6%) hospitalizacija zbog padova bila je u dobi iznad 70 godina. Većina (53,0%) hospitalizacija zbog nezgoda pri prijevozu bila je u dobi iznad 50 godina.

Tablica 12 - Broj hospitalizacija zbog ozljeda i otrovanja u Istarskoj županiji* u 2023. godini prema vanjskim uzrocima (V01-Y98) i dobi

	Ukupno	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
UKUPNO	1.465	72	77	82	110	130	156	225	253	360
Nezgode pri prijevozu (V01-V99)	402	32	32	29	47	49	47	67	49	50
Padovi (W00-W19)	811	25	17	26	39	48	86	119	168	283
Izloženost neživim mehaničkim silama (W20-W49)	28	1	3	9	1	1	5	5	3	-
Izloženost živim mehaničkim silama (W50-W64)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Slučajno utapanje i potapanje (W65-W74)	13	2	2	1	-	-	1	1	5	1
Druge slučajne ugroženosti disanja (W75-W84)	4	1	1	-	-	1	-	-	1	-
Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda (W85-X59)	40	6	9	4	4	6	2	5	3	1
Namjerno samoozljedivanje (X60-X84)	4	1	1	-	2	-	-	-	-	-
Napad (nasrtaj) (X85-Y09)	4	-	-	1	1	2	-	-	-	-
Dogadjaj s neodređenom nakanom (Y10-Y34)	22	1	7	2	2	3	2	4	1	-
Komplikacije medicinskog i kirurškog zbrinjavanja (Y40-Y84)	11	-	-	1	-	1	1	2	6	-
Posljedice vanjskih uzroka morbid. i mortaliteta (Y85-Y89)	48	1	3	4	4	7	5	11	5	8
Dopunski čimbenici koji se odnose na uzroke morbiditeta i mortaliteta svrstani drugamo (Y90-Y98)	77	2	2	5	10	12	7	11	12	16

* Opća bolnica Pula i stacionari

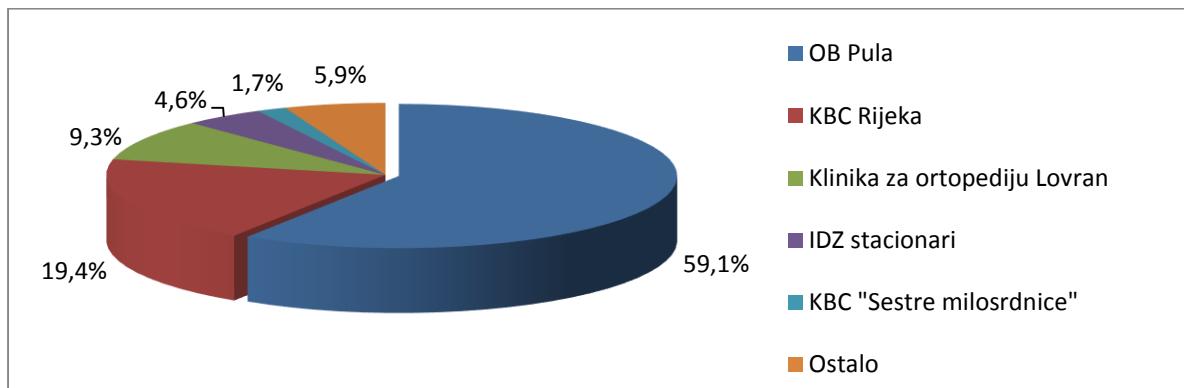
Padovi su kod oba spola vodeći po broju hospitalizacija (muški 45,8%, žene 64,6%) i po broju bolničkih dana (muški 50,1%, žene 71,9%). Na drugom su mjestu po broju hospitalizacija i bolničkih dana nezgode pri prijevozu.

Tablica 13 - Vodeće dijagnoze vanjskih uzroka ozljeda i otrovanja u Istarskoj županiji u 2023.g. prema broju hospitalizacija i bolničkih dana

	Muški spol				Ženski spol			
	Hospitalizacije		Bolnički dani		Hospitalizacije		Bolnički dani	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Padovi (W00-W19)	330	45,8	2.226	50,1	481	64,6	3.354	71,9
Nezgode pri prijevozu (V01-V99)	242	33,6	1.560	35,1	160	21,5	733	15,7
Dopunski čimbenici koji se odnose na uzroke morbiditeta i mortaliteta svrstani drugamo (Y90-Y98)	43	6,0	218	4,9	34	4,6	291	6,2
Ostalo	135	14,6	436	9,9	70	9,3	284	6,2
UKUPNO	720	100,0	4.440	100,0	745	100,0	4.662	100,0

* Opća bolnica Pula i stacionari

Prema podacima HZJZ-a, stanovništvo IŽ zbog ozljeda i otrovanja (bez rehabilitacije) u 2023.g. najčešće je hospitalizirano u OB Pula (59,1%), KBC Rijeka (19,4%) i Klinici za ortopediju Lovran (9,3%).

Slika 3 - Gravitacije hospitaliziranih stanovnika Istarske županije zbog ozljeda i otrovanja u 2023. godini (bez rehabilitacije)

Izvor: HZJZ

U 2023.g. u bolnicama u RH bilo je ukupno 1.770 hospitalizacija stanovnika IŽ zbog ozljeda i otrovanja: 944 muškaraca (53,3%) i 826 žena (46,7%).

Vodeće podskupine i dijagnoze kod hospitaliziranih muškaraca u ovoj skupini su: ozljede koljena i potkoljenice (16,4%) među kojima dominira prijelom potkoljenice uključujući nožni zglob s 9,4% ozljeda kod muškaraca, zatim ozljede glave (13,8%), među kojima intrakranijalne ozljede (8,3% ozljeda kod muškaraca); na trećem mjestu su ozljede kuka i bedra (12,5%) s vodećom dijagnozom prijelom bedrene kosti (11,3% ozljeda).

Kod žena iz IŽ hospitaliziranih u RH zbog ozljeda i otrovanja vodeće su podskupine i dijagnoze: ozljede kuka i bedra (36,8%) s vodećom dijagnozom prijelom bedrene kosti (35,7% ozljeda); zatim ozljede koljena i potkoljenice (14,8%), gdje dominira prijelom potkoljenice uključujući nožni zglob s 11,0% ozljeda kod žena, slijede komplikacije kirurške i medicinske skrbi (10,0%).

Tablica 14 - Broj hospitalizacija stanovništva Istarske županije zbog ozljeda i otrovanja (S00-T98) u ustanovama u RH u 2023.g. po spolu (bez rehabilitacije)

	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	1.770	100,0	944	100,0	826	100,0
<i>Ozljede glave (S00-S09)</i>	<i>197</i>	<i>11,1</i>	<i>130</i>	<i>13,8</i>	<i>67</i>	<i>8,1</i>
- Intrakranijalna ozljeda (S06)	116	6,6	78	8,3	38	4,6
<i>Ozljede vrata (S10-S19)</i>	<i>20</i>	<i>1,1</i>	<i>12</i>	<i>1,3</i>	<i>8</i>	<i>1,0</i>
<i>Ozljede prsnog koša (S20-S29)</i>	<i>78</i>	<i>4,4</i>	<i>52</i>	<i>5,5</i>	<i>26</i>	<i>3,2</i>
<i>Ozljede trbušne šupljine, donjeg dijela leđa, lumbalne kralježnice i zdjelice (S30-S39)</i>	<i>82</i>	<i>4,6</i>	<i>35</i>	<i>3,7</i>	<i>47</i>	<i>5,7</i>
<i>Ozljede ramena i nadlaktice (S40-S49)</i>	<i>103</i>	<i>5,8</i>	<i>63</i>	<i>6,7</i>	<i>40</i>	<i>4,8</i>
<i>Ozljede lakta i podlaktice (S50-S59)</i>	<i>168</i>	<i>9,5</i>	<i>101</i>	<i>10,7</i>	<i>67</i>	<i>8,1</i>
<i>Ozljede ručnog zgloba i šake (S60-S69)</i>	<i>109</i>	<i>6,2</i>	<i>85</i>	<i>9,0</i>	<i>24</i>	<i>2,9</i>
<i>Ozljeda kuka i bedra (S70-S79)</i>	<i>422</i>	<i>23,8</i>	<i>118</i>	<i>12,5</i>	<i>304</i>	<i>36,8</i>
- Prijelom bedrene kosti (S72)	402	22,7	107	11,3	295	35,7
<i>Ozljeda koljena i potkoljenice (S80-S89)</i>	<i>277</i>	<i>15,6</i>	<i>155</i>	<i>16,4</i>	<i>122</i>	<i>14,8</i>
- Prijelom potkoljenice, uključujući nožni zglob (S82)	180	10,2	89	9,4	91	11,0
<i>Ozljede nožnog zgloba i stopala (S90-S99)</i>	<i>45</i>	<i>2,5</i>	<i>33</i>	<i>3,5</i>	<i>12</i>	<i>1,5</i>
<i>Ozljede koje zahvaćaju više dijelova tijela (T00-T07)</i>	<i>8</i>	<i>0,5</i>	<i>6</i>	<i>0,6</i>	<i>2</i>	<i>0,2</i>
<i>Ozljede nespecif. dijela trupa, udova ili dijela tijela (T08-T14)</i>	<i>2</i>	<i>0,1</i>	<i>1</i>	<i>0,1</i>	<i>1</i>	<i>0,1</i>
<i>Učinci strang tijela prodrlog kroz prirodni otvor (T15-T19)</i>	<i>8</i>	<i>0,5</i>	<i>7</i>	<i>0,7</i>	<i>1</i>	<i>0,1</i>
<i>Opekline i korozije (T20-T32)</i>	<i>20</i>	<i>1,1</i>	<i>17</i>	<i>1,8</i>	<i>3</i>	<i>0,4</i>
<i>Otrovanja lijekovima, lijekovitim i biološkim tvarima (T36-T50)</i>	<i>1</i>	<i>0,1</i>	<i>1</i>	<i>0,1</i>	-	-
<i>Toksični učinci tvari pretežno nemedicinskog izvora (T51-T65)</i>	<i>12</i>	<i>0,7</i>	<i>7</i>	<i>0,7</i>	<i>5</i>	<i>0,6</i>
<i>Ostali i nespecificirani učinci vanjskih uzroka (T66-T78)</i>	<i>21</i>	<i>1,2</i>	<i>9</i>	<i>1,0</i>	<i>12</i>	<i>1,5</i>
<i>Neke rane komplikacije traume (T79)</i>	<i>1</i>	<i>0,1</i>	-	-	<i>1</i>	<i>0,1</i>
<i>Komplikacije kirurške i medicinske skrbi, nesvrstane drugamo (T80-T88)</i>	<i>193</i>	<i>10,9</i>	<i>110</i>	<i>11,7</i>	<i>83</i>	<i>10,0</i>
<i>Posljedice ozljeda, otrovanja i drugih djelovanja vanjskih uzroka (T90-T98)</i>	<i>3</i>	<i>0,2</i>	<i>2</i>	<i>0,2</i>	<i>1</i>	<i>0,1</i>

Izvor: HZJZ

U dobi iznad 50 godina je gotovo polovina (47,5%) hospitaliziranih muškaraca, a većina (78,3%) hospitaliziranih žena.

Tablica 15 - Ukupan broj hospitalizacija stanovništva Istarske županije zbog ozljeda i otrovanja (S00-T98) u ustanovama u RH u 2023.godini po dobi i spolu bez rehabilitacije)

SPOL	Ukupno	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
UKUPNO	1.770	102	158	116	156	143	180	246	278	391
Muški spol	944	72	108	91	119	106	104	146	117	81
Ženski spol	826	30	50	25	37	37	76	100	161	310

Izvor: HZJZ

Više od trećine (37,8%) hospitalizacija stanovnika IŽ u bolnicama RH zbog ozljeda bilo je u starijoj dobi (70 i više godina).

Djeca i mladi do 19 godina hospitaliziraju se najčešće zbog ozljede lakta i podlaktice (31,2%), ozljeda glave (17,7%) te ozljeda koljena i potkoljenice (14,6%). Odrasli u dobi 20-39 godina najčešće su hospitalizirani zbog ozljeda koljena i potkoljenice (30,9%), ozljeda ručnog zgloba i šake (17,3%) te ozljeda glave (9,6%). Odrasli u dobi 40-69 godina najčešće su hospitalizirani zbog ozljeda koljena i potkoljenice (20,0%), komplikacija kirurške i medicinske skrbi (13,5%) te ozljeda kuka i bedra (11,6%). Starije osobe (70 i više godina)

najčešće su hospitalizirane zbog ozljede kuka i bedra (49,9%), komplikacija kirurške i medicinske skrbi (12,7%) te ozljeda glave (10,6%).

Većina (80,3%) hospitalizacija zbog prijeloma bedrene kosti bila je u dobi iznad 70 godina. Više od trećine (36,0%) hospitalizacija zbog ozljeda glave bilo je također u dobi iznad 70 godina.

Tablica 16 - Broj hospitalizacija stanovništva Istarske županije zbog ozljeda i otrovanja (S00-T98) u ustanovama u RH u 2023. godini po dobi (bez rehabilitacije)

	Ukupno	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
UKUPNO	1.770	102	158	116	156	143	180	246	278	391
<i>Ozljede glave (S00-S09)</i>	197	24	22	14	12	14	17	23	22	49
- Intrakranijalna ozljeda (S06)	116	12	7	8	4	6	11	14	16	38
<i>Ozljede vrata (S10-S19)</i>	20	-	1	3	1	2	3	3	4	3
<i>Ozljede prsnog koša (S20-S29)</i>	78	-	6	3	9	5	10	12	10	23
<i>Ozljede trbušne šupljine, donjeg dijela leđa, lumbalne kralježnice i zdjelice (S30-S39)</i>	82	1	3	5	5	6	9	12	16	25
<i>Ozljede ramena i nadlaktice (S40-S49)</i>	103	7	8	10	8	10	19	19	14	8
<i>Ozljede lakti i podlaktice (S50-S59)</i>	168	36	45	7	8	12	15	28	15	2
<i>Ozljede ručnog zgloba i šake (S60-S69)</i>	109	4	13	17	30	17	12	7	9	0
<i>Ozljeda kuka i bedra (S70-S79)</i>	422	6	5	4	7	6	17	43	87	247
- Prijelom bedrene kosti (S72)	402	6	3	3	6	5	16	40	84	239
<i>Ozljede koljena i potkoljenice (S80-S89)</i>	277	6	32	30	54	35	40	39	27	14
- Prijelom potkoljenice, uključujući nožni zglob (S82)	180	6	18	15	20	24	28	36	23	10
<i>Ozljede nožnog zgloba i stopala (S90-S99)</i>	45	-	3	7	6	11	10	6	-	2
<i>Ozljede koje zahvaćaju više dijelova tijela (T00-T07)</i>	8	-	-	1	2	3	1	-	1	-
<i>Ozljede nespecifičnog dijela trupa, udova ili dijela tijela (T08-T14)</i>	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-
<i>Učinci stranog tijela prodrlog kroz prirodni otvor (T15-T19)</i>	8	6	1	-	-	-	-	1	-	-
<i>Opekline i korozije (T20-T32)</i>	20	3	3	3	4	3	4	-	-	-
<i>Otrovanja lijekovima, ljekovitim i biološkim tvarima (T36-T50)</i>	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Toksični učinci tvari pretežno nemedicinskog izvora (T51-T65)</i>	12	1	4	-	-	1	1	2	3	-
<i>Ostali i nespecificirani učinci vanjskih uzroka (T66-T78)</i>	21	4	2	1	1	4	2	5	1	1
<i>Neke rane komplikacije traume (T79)</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
<i>Komplikacije kirurške i medicinske skrbi, nesvrstane drugamo (T80-T88)</i>	193	3	9	10	9	14	20	43	68	17
<i>Posljedice ozljeda, otrovanja i drugih djelovanja vanjskih uzroka (T90-T98)</i>	3	-	1	1	-	-	-	1	-	-

Izvor: HZJZ

Među vanjskim uzrocima hospitalizacija stanovništva IŽ u zdravstvenim ustanovama u RH (bez rehabilitacije) vodeći su padovi (48,6%) i kod žena (61,3% hospitalizacija kod žena) i kod muškaraca (37,6%), slijede nezgode pri prijevozu (24,6%, odnosno 30,8% kod muškaraca i 17,4% kod žena).

Tablica 17 - Broj hospitalizacija stanovništva Istarske županije zbog ozljeda i otrovanja u ustanovama u RH u 2023.g. prema vanjskim uzrocima (V01-Y98) i spolu (bez rehabilitacije)

	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	1.770	100,0	944	100,0	826	100,0
<i>Nezgode pri prijevozu (V01-V99)</i>	435	24,6	291	30,8	144	17,4
- Pješak ozlijeden u nezgodi pri prijevozu (V01-V09)	372	21,0	237	25,1	135	16,3
<i>Padovi (W00-W19)</i>	861	48,6	355	37,6	506	61,3
- Pad na istoj razini prilikom okliznuća, spoticanja i posrtanja (W01)	666	37,6	259	27,4	407	49,3
- Drugi pad na istoj razini (W18)	59	3,3	20	2,1	39	4,7
<i>Izloženost neživim mehaničkim silama (W20-W49)</i>	46	2,6	35	3,7	11	1,3
<i>Izloženost živim mehaničkim silama (W50-W64)</i>	4	0,3	2	0,2	2	0,2
<i>Slučajno utapanje i potapanje (W65-W74)</i>	1	0,1	-	-	1	0,1
<i>Druge slučajne ugroženosti disanja (W75-W84)</i>	6	0,3	4	0,4	2	0,2
<i>Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda (W85-X59)</i>	182	10,3	112	11,9	70	8,5
<i>Namjerno samoozljedivanje (X60-X84)</i>	4	0,3	4	0,4	-	-
<i>Napad (nasrtaj) (X85-Y09)</i>	13	0,7	12	1,3	1	0,1
<i>Događaj s neodređenom nakanom (Y10-Y34)</i>	36	2,0	27	2,9	9	1,1
<i>Komplikacije medicinskog i kirurškog zbrinjavanja (Y40-Y84)</i>	73	4,1	42	4,5	31	3,8
<i>Posljedice vanjskih uzroka morbiditeta i mortaliteta (Y85-Y89)</i>	43	2,4	24	2,5	19	2,3
<i>Dopunski čimbenici koji se odnose na uzroke morbiditeta i mortaliteta svrstani drugamo (Y90-Y98)</i>	66	3,7	36	3,8	30	3,7

Izvor: HZJZ

Djeca i mlađi do 19 godina hospitaliziraju se najčešće zbog nezgoda pri prijevozu (43,1%) i padova (31,9%). Odrasli u dobi 20-39 godina najčešće su hospitalizirani zbog nezgoda pri prijevozu (30,9%) i padova (24,3%). Odrasli u dobi 40-69 godina najčešće su hospitalizirani zbog padova (44,1%) i nezgoda pri prijevozu (25,7%). Starije osobe (70 i više godina) najčešće su hospitalizirane zbog padova (68,9%) i nezgoda pri prijevozu (13,9%).

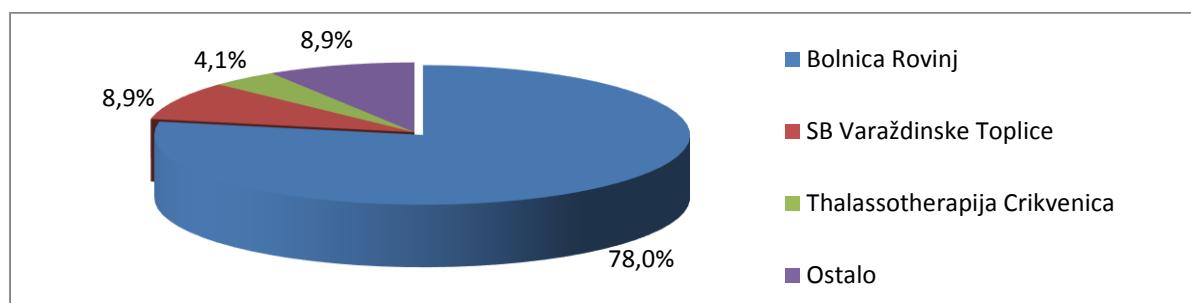
Više od polovine (53,5%) hospitalizacija zbog padova bila je u dobi iznad 70 godina. Trećina (33,4%) hospitalizacija zbog nezgoda pri prijevozu bila je u dobi 40-69 godina, četvrtina (25,7%) kod djece i mlađih do 19 godina.

Tablica 18 - Broj hospitalizacija stanovništva Istarske županije zbog ozljeda i otrovanja u ustanovama u RH u 2023.g. prema vanjskim uzrocima (V01-Y98) i dobi (bez rehabilitacije)

	Ukupno	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
UKUPNO	1.770	102	158	116	156	143	180	246	278	391
<i>Nezgode pri prijevozu (V01-V99)</i>	435	45	67	35	49	50	44	52	46	47
- Pješak ozlijeden u nezgodi pri prijevozu (V01-V09)	372	45	53	28	37	40	37	46	39	47
<i>Padovi (W00-W19)</i>	861	40	43	25	41	47	81	123	153	308
- Pad na istoj razini prilikom okliznuća, spoticanja i posrtanja (W01)	666	14	13	19	26	37	65	100	135	257
- Drugi pad na istoj razini (W18)	59	7	3	2	1	1	5	5	7	28
<i>Izloženost neživim mehaničkim silama (W20-W49)</i>	46	3	3	11	5	1	10	5	6	2
<i>Izloženost živim mehaničkim silama (W50-W64)</i>	4	-	1	1	-	-	-	-	-	2
<i>Slučajno utapanje i potapanje (W65-W74)</i>	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
<i>Druge slučajne ugroženosti disanja (W75-W84)</i>	6	3	1	-	-	1	-	-	1	-
<i>Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda (W85-X59)</i>	182	7	29	25	41	18	23	18	19	2
<i>Namjerno samoozljedivanje (X60-X84)</i>	4	1	1	-	1	1	-	-	-	-
<i>Napad (nasrtaj) (X85-Y09)</i>	13	-	3	4	1	3	1	-	1	-
<i>Dogadjaj s neodređenom nakanom (Y10-Y34)</i>	36	1	6	3	2	4	2	11	6	1
<i>Komplikacije medicinskog i kirurškog zbrinjavanja (Y40-Y84)</i>	73	-	1	3	3	2	9	18	31	6
<i>Posljedice vanjskih uzroka morbiditeta i mortaliteta (Y85-Y89)</i>	43	1	2	4	5	7	3	9	4	8
<i>Dopunski čimbenici koji se odnose na uzroke morbiditeta i mortaliteta svrstani drugamo (Y90-Y98)</i>	66	1	1	4	8	9	7	10	11	15

Izvor: HZJZ

Stanovnici IŽ najčešće su zbog ozljeda rehabilitirani u Bolnici Rovinj (78,0%), slijede SB Varaždinske Toplice 8,9%.

Slika 4 - Gravitacije hospitaliziranih stanovnika Istarske županije u cilju rehabilitacije zbog ozljeda i otrovanja u 2023. godini

Izvor: HZJZ

Na rehabilitaciji zbog ozljeda bilo je 123 stanovnika IŽ (43 muškarca i 80 žena). Muškarci su najčešće bili na rehabilitaciji zbog prijeloma bedrene kosti (55,8%), prijeloma potkoljenice, uključujući nožni zglob (23,3%), te prijeloma lumbalne kralježnice i zdjelice (9,3%). Najčešći vanjski uzroci ozljeda zbog kojih su muškarci bili na rehabilitaciji su nezgode pri prijevozu - pješak (76,7%). Žene su najčešće bile na rehabilitaciji zbog prijeloma bedrene kosti (66,3%), prijeloma potkoljenice, uključujući nožni zglob (20,0%) te prijeloma lumbalne kralježnice i zdjelice (5,0%). Najčešći vanjski uzroci ozljeda zbog kojih su žene bile na rehabilitaciji su nezgode pri prijevozu - pješak (77,5%).

Tablica 19 - Broj hospitalizacija stanovništva IŽ u cilju rehabilitacije nakon ozljeda i otrovanja (S00-T98) u ustan. u RH u 2023.g. po spolu i vanjskom uzroku

	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	123	100,0	43	100,0	80	100,0
- Ozljeda oka i očne šupljine (S05)	1	0,8	-	-	1	1,3
- Prijelom vrata (S12)	1	0,8	1	2,3	-	-
- Prijelom rebra(ara), prsne kosti i torakalne kralježnice (S22)	1	0,8	1	2,3	-	-
- Prijelom lumbalne kralježnice i zdjelice (S32)	8	6,5	4	9,3	4	5,0
- Prijelom ramena i nadlaktice (S42)	2	1,7	-	-	2	2,5
- Ozljeda mišića i tetine u području ramena i nadlaktice (S46)	1	0,8	1	2,3	-	-
- Prijelom bedrene kosti (S72)	77	62,6	24	55,8	53	66,3
- Površinska ozljeda potkoljenice (S80)	1	0,8	-	-	1	1,3
- Prijelom potkoljenice, uključujući nožni zglob (S82)	26	21,1	10	23,3	16	20,0
- Dislokacija, iščašenje i nategnuće koljenskih zglobova i ligamenata (S83)	1	0,8	-	-	1	1,3
- Ozljeda živca u području potkoljenice (S84)	1	0,8	1	2,3	-	-
- Prijelom stopala, osim nožnog zglobova (gležnja) (S92)	2	1,7	1	2,3	1	1,3
- Dislokacija, iščašenje i nategnuće zglobova i ligamenata u području nožnog zglobova (gležnja) i stopala (S93)	1	0,8	-	-	1	1,3
VANJSKI UZROCI (V01-Y98)	123	100,0	43	100,0	80	100,0
- Pješak ozlijeden u nezgodi pri prijevozu (V01-V09)	95	77,2	33	76,7	62	77,5
- Pad prilikom okliznuća, spoticanja i posrtanja (W01)	10	8,1	2	4,7	8	10,0
- Ostali vanjski uzroci	18	14,7	8	18,6	10	12,5

Izvor: HZJZ

Većina stanovništva IŽ rehabilitiranog u RH radi ozljeda bila je u dobi iznad 50 godina (89,4%). Većina (92,2%) rehabilitacija zbog prijeloma bedrene kosti bilo je kod osoba u dobi iznad 60 godina. Također je u dobi iznad 50 godina bila većina (75,8%) rehabilitiranih zbog nezgode pri prijevozu (pješak).

Tablica 20 - Broj hospitalizacija stanovništva IŽ u cilju rehabilitacije nakon ozljeda i otrovanja (S00-T98) u ustanov. u RH u 2023.g. po dobi i vanjskom uzroku

	Ukupno	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
UKUPNO	123	-	1	1	6	5	13	20	47	30
- Ozljeda oka i očne šupljine (S05)	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
- Prijelom vrata (S12)	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
- Prijelom rebra(ara), prsne kosti i torakalne kralježnice (S22)	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
- Prijelom lumbalne kralježnice i zdjelice (S32)	8	-	-	-	-	1	1	1	5	-
- Prijelom ramena i nadlaktice (S42)	2	-	-	-	1	-	-	1	-	-
- Ozljeda mišića i tetine u području ramena i nadlaktice (S46)	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
- Prijelom bedrene kosti (S72)	77	-	-	1	-	1	4	10	32	29
- Površinska ozljeda potkoljenice (S80)	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
- Prijelom potkoljenice, uključujući nožni zglob (S82)	26	-	1	-	2	3	6	8	5	1
- Dislokacija, iščašenje i nategnuće koljenskih zglobova i ligamenata (S83)	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
- Ozljeda živca u području potkoljenice (S84)	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
- Prijelom stopala, osim nožnog zglobova (gležnja) (S92)	2	-	-	-	-	-	1	-	1	-
- Dislokacija, iščašenje i nategnuće zglobova i ligamenata u području nožnog zglobova (gležnja) i stopala (S93)	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
VANJSKI UZROCI (V01-Y98)	123	-	1	1	6	5	13	20	47	30
- Pješak ozlijeden u nezgodi pri prijevozu (V01-V09)	95	-	1	1	6	3	12	14	32	26
- Pad prilikom okliznuća, spoticanja i posrtanja (W01)	10	-	-	-	-	1	1	4	4	-
- Ostali vanjski uzroci	18	-	-	-	-	1	-	2	11	4

Izvor: HZJZ

Prema podacima HZJZ-a i publikacije *Učestalost vodećih javnozdravstvenih problema u Hrvatskoj* koja prikazuje učestalost vodećih javnozdravstvenih problema u Republici Hrvatskoj (RH), kako na nacionalnoj razini, tako i na županijskoj razini. Pokazatelji učestalosti pojedinih bolesti u publikaciji, izračunati su temeljem prevalencije i incidencije. Nastavak je to prakse započete provođenjem Eurostatova projekta *Morbidity Statistics*, a koji se u RH provodio od 1. ožujka 2019. godine do 1. rujna 2020. godine. Podaci najnovijeg istraživanja odnose se na 2022.godinu. Kao izvor podataka za ove analize HZJZ je koristio bazu podataka iz PZZ-a (CEZIH - obiteljska i pedijatrija), bazu hospitalizacija (BSO) i registar uzroka smrti.

Incidencija intrakranijalnih ozljeda po osobi prema navedenom istraživanju za IŽ u 2022.godini iznosi 105,1/100.000 (RH 122,2), prijeloma femura 240,9 (RH 211,7), kopnenih prometnih nesreća 701,1 (RH 740,4), padova 4.164,9 (RH 3.874,6), namjernog samoozljedivanja uključujući pokušaje suicida 26,0 (RH 34,8), komplikacija medicinske i kirurške skrbi 80,1 (RH 190,9).

Tablica 21 - Ozljede i otrovanja, incidencija i prevalencija

	Muškarci	Žene	Ukupno
Intrakranijalna ozljeda (S06)			
Incidencija po osobi			
Broj	129	77	206
Incidencija na 100.000	136,0	76,1	105,1
Incidencija po epizodi			
Broj	137	84	221
Incidencija na 100.000	144,4	83,1	112,8
Prijelom femura (S72)			
Incidencija po osobi			
Broj	143	329	472
Incidencija na 100.000	150,8	325,3	240,9
Incidencija po osobi 50 i više godina			
Broj	119	321	440
Incidencija na 100.000	289,9	647,8	485,6
Incidencija po epizodi			
Broj	164	380	544
Incidencija na 100.000	172,9	375,8	277,6
Kopnene prometne nesreće (V01-V89)			
Incidencija po osobi			
Broj	795	579	1.374
Incidencija na 100.000	838,2	572,6	701,1
Incidencija po epizodi			
Broj	885	641	1.526
Incidencija na 100.000	933,1	633,9	778,7
Padovi (W00-W19)			
Incidencija po osobi			
Broj	4.079	4.083	8.162
Incidencija na 100.000	4.300,7	4.037,6	4.164,9
Incidencija po epizodi			
Broj	4.547	4.629	9.176
Incidencija na 100.000	4.794,1	4.577,5	4.682,3
Namjerno samoozljedivanje, uključujući pokušaje suicida (X60-X84)			
Incidencija po osobi			
Broj	20	31	51
Incidencija na 100.000	21,1	30,7	26,0
Incidencija po epizodi			
Broj	21	36	57
Incidencija na 100.000	22,1	35,6	29,1
Komplikacije medicinske i kirurške skrbi (Y40-Y66, Y69-Y84)			
Incidencija po osobi			
Broj	68	89	157
Incidencija na 100.000	71,7	88,0	80,1
Incidencija po epizodi			
Broj	72	99	171
Incidencija na 100.000	75,9	97,9	87,3

Izvor: HZJZ, Učestalost vodećih javnozdravstvenih problema u Hrvatskoj

13.2. NASILNE SMRTI

Nasilne smrti su posljedica djelovanja određenog vanjskog uzroka odnosno ozljede ili otrovanja koji mogu nastati nesretnim slučajem, namjernim samoozljeđivanjem (samoubojstva), namjernim ozljedeđivanjem (ubojsztva), djelovanjem nepoznatog i neutvrđenog uzroka te ratnim djelovanjem.

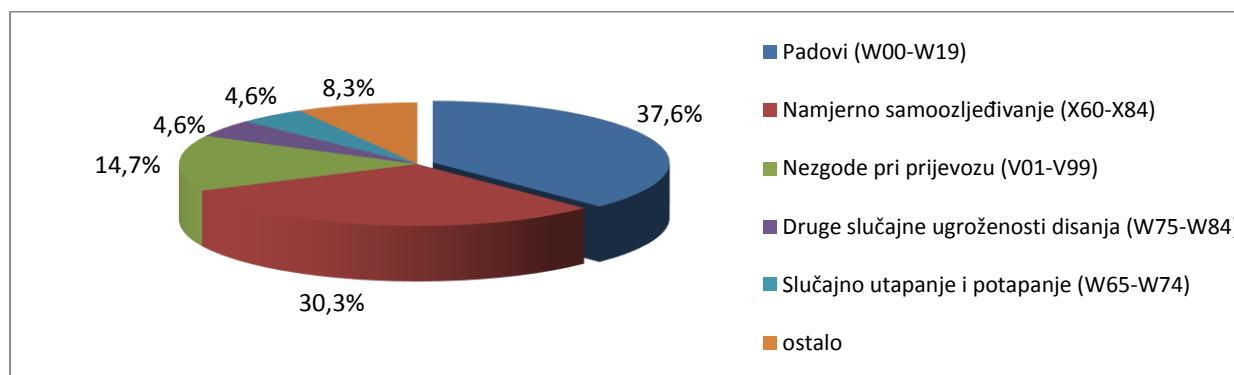
Prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH, u 2023. godini među stanovništvom IŽ od nasilnih smrти umrlo je ukupno 109 osoba, od čega 65 muškarca (59,6%) i 44 žena. Najviše muškaraca umrlo je zbog namjernog samoozljeđivanja (40,0%), padova (23,1%) i nezgode pri prijevozu (20,0%), a najviše žena zbog padova (59,1%), namjernog samoozljeđivanja (15,9%) i druge slučajne izloženosti disanja (9,1%).

Tablica 1 - Nasilne smrti kod stanovništva Istarske županije u 2023. g.

	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	109	100,0	65	100,0	44	100,0
Nezgode pri prijevozu (V01-V99)	16	14,7	13	20,0	3	6,8
Padovi (W00-W19)	41	37,6	15	23,1	26	59,1
Slučajno utapanje i potapanje (W65-W74)	5	4,6	4	6,2	1	2,3
Druge slučajne ugroženosti disanja (W75-W84)	5	4,6	1	1,5	4	9,1
Izloženost električnoj struji, zračenju i ekstremnoj temperaturi i tlaku zraka okoliša (W85-W99)	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Izloženost dimu, vatri i plamenu (X00-X09)	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Slučajno otrovanje i izlaganje štetnim tvarima (X40-X49)	4	3,7	3	4,6	1	2,3
Slučajna izloženost drugim i nespecificiranim čimbenicima (X58-X59)	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Namjerno samoozljeđivanje (X60-X84)	33	30,3	26	40,0	7	15,9
Napad (nasrtaj) (X85-Y09)	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Događaji s neodređenom nakanom (Y10-Y34)	4	3,7	2	3,1	2	4,5
Komplikacije medicinskog i kirurškog zbrinjavanja (Y40-Y84)	1	0,9	1	1,5	-	0,0

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Najveći udio umrlih od nasilnih smrти odnosi se na padove (37,6%), zatim namjerno samoozljeđivanje (30,3%) i nezgode pri prijevozu (14,7%).

Slika 1 - Vodeći uzroci nasilnih smrти stanovništva Istarske županije u 2023. g.

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

U dobi od 1-29 godina zbog nasilne smrti umrlo je 6 osoba (od toga 5 muškog spola), od toga 2 u dobi 15-19 godina; 4 zbog nezgoda pri prijevozu.

Tablica 2 - Nasilne smrti kod stanovništva Istarske županije u dobi od 1-29 godina u 2023. g.

	Ukupno	Spol		Dob					
		M	Ž	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29
UKUPNO	6	5	1	1	-	1	2	1	1
Nezgode pri prijevozu (V01-V99)	4	4	-	-	-	1	1	1	1
Slučajno utapanje i potapanje (W65-W74)	1	1	-	1	-	-	-	-	-
Namjerno samoozljeđivanje (X60-X84)	1	-	1	-	-	-	1	-	-

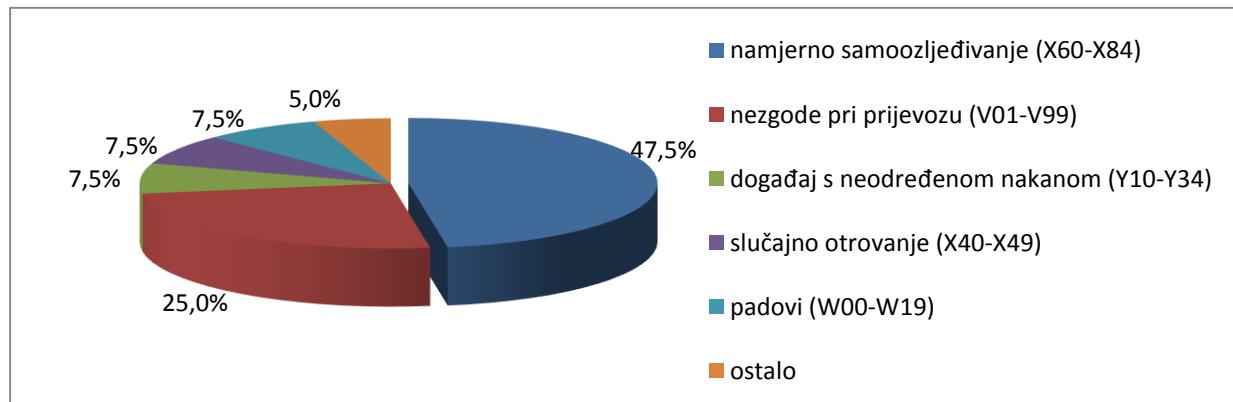
Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

U dobi 30-64 godine nasilnom smrti umrlo je 40 osoba (34 muškarca i 6 žena), od toga po 8 u dobi 55-59 g. i 60-64 g., po 6 u dobi 30-34 i 45-49, 5 u dobi 40-44 i 4 u dobi 35-39 g.; najčešće od namjernog samoozljeđivanja (19 osoba, 17 muškaraca i 2 žene) i nezgoda pri prijevozu (10, 8 muškog spola).

Tablica 3 - Nasilne smrti kod stanovništva Istarske županije u dobi 30-64 godina u 2023.g.

	Ukupno	Spol		Dob						
		M	Ž	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64
UKUPNO	40	34	6	6	4	5	6	3	8	8
Nezgode pri prijevozu (V01-V99)	10	8	2	3	1	-	1	2	2	1
Padovi (W00-W19)	3	2	1	-	-	-	-	-	1	2
Slučajno utapanje i potapanje (W65-W74)	2	2	-	1	-	-	1	-	-	-
Druge slučajne ugroženosti disanja (W75-W84)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženost električnoj struji, zračenju i ekstremnoj temperaturi i tlaku zraka okoliša (W85-W99)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Slučajno otrovanje i izlaganje štetnim tvarima (X40-X49)	3	3	-	-	1	2	-	-	-	-
Namjerno samoozljeđivanje (X60-X84)	19	17	2	2	2	3	4	1	3	4
Događaj s neodređenom nakanom (Y10-Y34)	3	2	1	-	-	-	-	-	2	1

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Slika 2 - Nasilne smrti stanovništva Istarske županije u dobi od 30 do 64 godina u 2023. godini

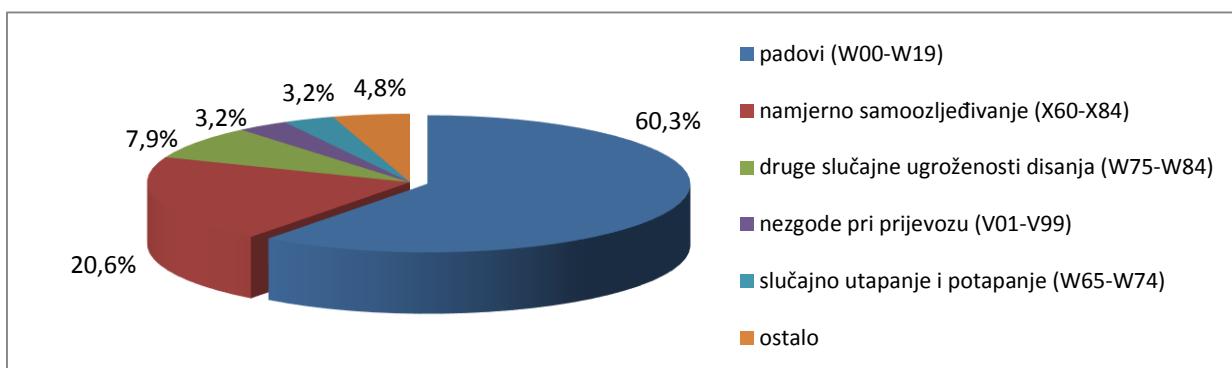
Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

U dobi iznad 65 godina nasilnom smrti umrlo je 63 osoba (26 muškaraca i 37 žena), od toga 27 u dobi 85 i više godina; vodeći uzrok smrti bili su padovi (38 ukupno, 13 muškaraca i 25 žena) i namjerno samoozljeđivanje (13, 9 muškaraca).

Tablica 4 - Nasilne smrti kod stanovništva Istarske županije u dobi 65 i više godina u 2023.g.

	Ukupno	Spol		Dob				
		M	Ž	65-69	70-74	75-79	80-84	85+
UKUPNO	63	26	37	10	4	9	13	27
Nezgode pri prijevozu (V01-V99)	2	1	1	1	-	1	-	-
Padovi (W00-W19)	38	13	25	2	-	2	10	24
Slučajno utapanje i potapanje (W65-W74)	2	1	1	-	-	1	1	-
Druge slučajne ugroženosti disanja (W75-W84)	5	1	4	-	2	1	1	1
Slučajno otrovanje i izlaganje štetnim tvarima (X40-X49)	1	-	1	-	-	-	-	1
Namjerno samoozljeđivanje (X60-X84)	13	9	4	7	2	2	1	1
Događaj s neodređenom nakanom (Y10-Y34)	1	-	1	-	-	1	-	-
Komplikacije medicinskog i kirurškog zbrinjavanja (Y40-Y84)	1	1	-	-	-	1	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

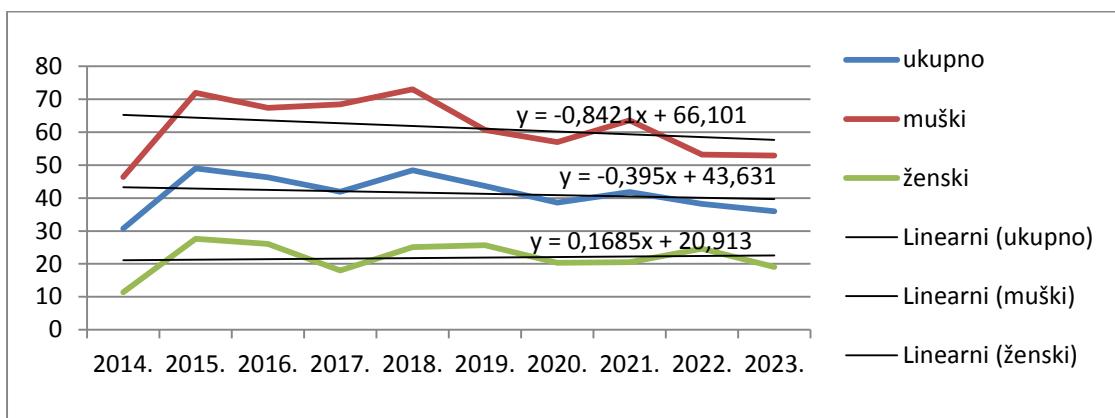

Slika 3 - Nasilne smrti stanovništva Istarske županije u dobi 65 i više godina u 2023.g.

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

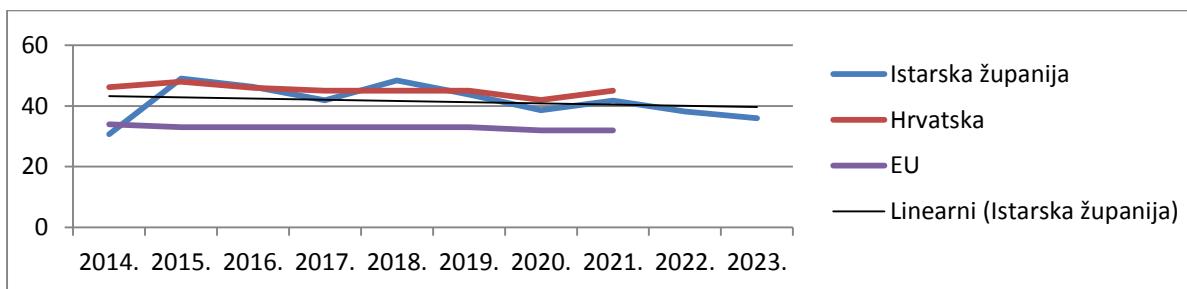
Dobno-standardizirane stope smrtnosti pružaju mogućnost usporedbe među područjima s različitim dobnim sastavom stanovništva koji bi mogao utjecati na naše zaključivanje o pojavnosti određenih bolesti pa tako i uzroka smrti. Stope za IŽ su računate za 2012.-2020. prema Reviziji procjene stanovništva DZS-a, a za 2021.g. na dalje prema Procjeni stanovništva. Stope za RH i EU preuzete su od *European Health Information Gateway, WHO Regional Office for Europe* (link <https://gateway.euro.who.int/en/hfa-explorer/>). Za standardizaciju je korišteno standardno europsko stanovništvo 1976. (koje koristi i WHO).

Dobno-standardizirane stope smrtnosti od ozljeda i otrovanja u IŽ su u padu, a stope za muškarce su tri puta veće od stopa za žene.

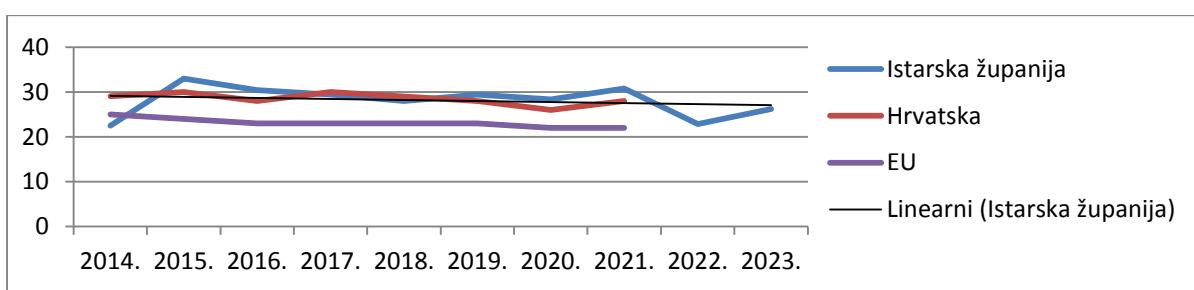

Slika 4 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od ozljeda i otrovanja po spolu, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

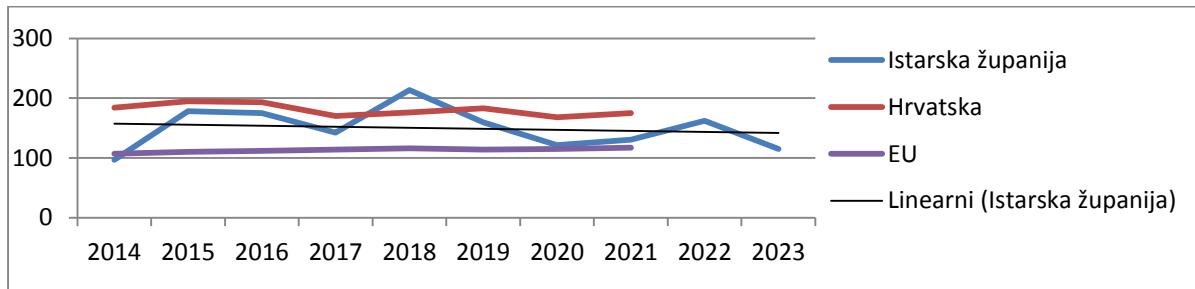
Dobno-standardizirane stope smrtnosti od ozljeda i otrovanja u IŽ za ukupnu dob i za dob 0-64 g. su slične stopama RH, a nešto veće od EU, a za dob 65 i više stope su niže od RH i više od EU.

Slika 5 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od ozljeda i otrovanja, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

Slika 6 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od ozljeda i otrovanja, na 100.000 stanovnika (0-64 godina)

Slika 7 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od ozljeda i otrovanja, na 100.000 stanovnika (65 i više g.)

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH na području Istarske županije u 2023. godini broj cestovnih prometnih nesreća s ozlijedenim osobama bio je 580 što je u odnosu na 2022.godinu (590) manje za 1,7%, ali je veći broj cestovnih prometnih nesreća s poginulim osobama (17 u odnosu na lanjskih 15).

Tablica 5 - Cestovne prometne nesreće s nastrandalim osobama

	Ukupno nesreće s nastrandalim osobama			Cestovne prometne nesreće s poginulim osobama			Cestovne prometne nesreće s ozlijedenim osobama		
	2021.	2022.	2023.	2021.	2022.	2023.	2021.	2022.	2023.
RH	9.146	10.005	10.633	263	243	251	8.883	9.762	10.382
Istarska	535	605	597	14	15	17	521	590	580
% u RH	5,8	6,0	5,6	5,3	6,2	6,8	5,9	6,0	5,6

Izvor: Državni zavod za statistiku RH, Statistika u nizu; Transport – pregled po županijama (03.07.2024.)

Na području Istarske županije u 2023. godini broj ozlijedenih u cestovnim prometnim nesrećama bio je 723 što je u odnosu na 2022.godinu (738) manje za 2,0%, a poginule su 3 osobe više (20) u odnosu na 2022.g. (17).

Tablica 6 - Osobe nastrandale u cestovnim prometnim nesrećama

	Ukupno nastrandale osobe			Poginuli			Ozlijedeni		
	2021.	2022.	2023.	2021.	2022.	2023.	2021.	2022.	2023.
RH	12.210	13.604	14.478	292	275	274	11.918	13.329	14.204
Istarska	656	755	743	17	17	20	639	738	723
% u RH	5,4	5,5	5,1	5,8	6,2	7,3	5,4	5,5	5,1

Izvor: Državni zavod za statistiku RH, Statistika u nizu; Transport – pregled po županijama (03.07.2024.)

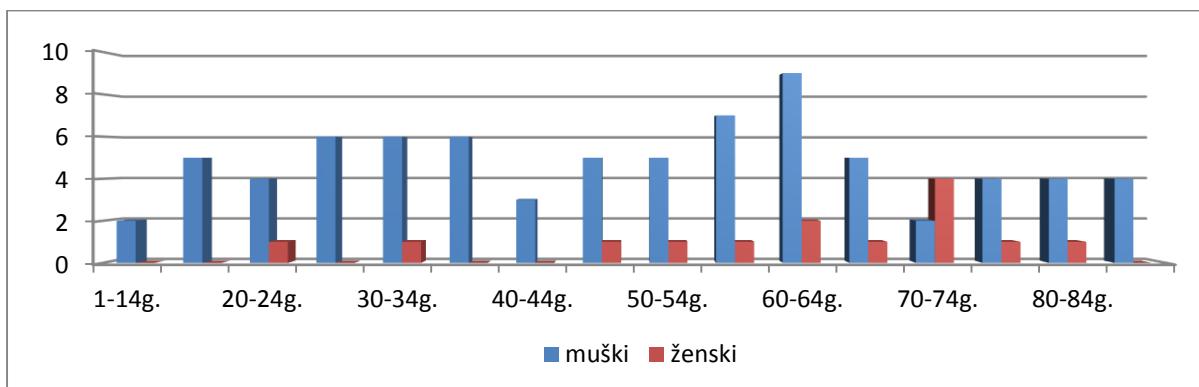
Prema podacima MUP-a, u 2023.g. bilo je u IŽ 1.622 prometne nesreće, za 4,2% manje nego 2022. U većini nesreća nije bilo ozlijedenih (1.025 ili 63,2%), nesreća s ozlijedenim osobama bilo je 580 ili 35,8%, a s poginulim osobama 17 ili 1,0% nesreća. Među 723 ozlijedenih osoba, većina je bila lakše ozlijedena (589 ili 81,5% ozlijedenih), a 134 osoba bilo je teže ozlijedeno (18,5% ozlijedenih). Broj prometnih nesreća zbog brzine bio je 334 (20,6% od ukupno 1.622 nesreća), s 10 poginulih. Broj prometnih nesreća zbog nepoštivanja prednosti prolaska i crvenog svjetla bio je 293 (18,1% nesreća), a zbog nepropisnog pretjecanja i obilaženja 69 (4,3%). Ukupno alkoholiziranih vozača koji su skrivili prometnu nesreću bilo je 202 ili 9,0% vozača sudionika prometnih nesreća (2.235), a ukupno je bilo 211 ili 9,4% alkoholiziranih vozača među sudionicima prometnih nesreća. Bez sigurnosnog pojasa bilo je 53 sudionika prometnih nesreća, 6 (66,7%) poginula i 23 (8,6%) ozlijedjenih. Bez zaštitne kacige bila su 4 sudionika prometnih nesreća, niti jedna poginula osoba i 2 ozlijedjenih.

Tablica 7 - Neki uzroci prometnih nesreća

	2022.	2023.	Trend	Poginuli
Alkohol (vozači sudionici PN)	243	211	-13,2	
Brzina (broj PN)	342	334	-2,3	10
Nepoštivanje prednosti prolaska i crvenog svjetla (broj PN)	337	293	-13,1	
Nepropisno pretjecanje i obilaženje (broj PN)	68	69	+1,5	
Bez sigurnosnog pojasa (vozači i putnici)	76	53	-30,3	6
Bez zaštitne kacige (vozači i putnici)	5	4	-20,0	-

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova RH, Služba za strateško planiranje, statistiku i unaprjeđenje rada Statistički pregled temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada u 2023. godini (veljača 2024.)

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, od nezgoda pri prijevozu među stanovnicima IŽ u razdoblju od 2019. do 2023. godine umrla je ukupno 91 osoba, 77 muškaraca i 14 žena. Najviše poginulih je bilo u dobi iznad 50 godina (51 osoba ili 56,0%, 40 muškaraca i 11 žena).

Slika 8 - Umrli stanovnici Istarske županije zbog nezgoda pri prijevozu ukupno od 2019. do 2023. godine po dobi i spolu

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

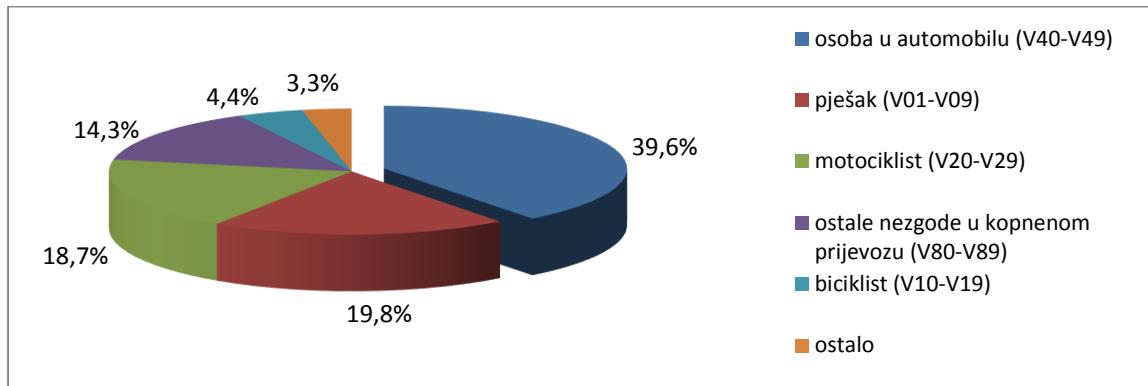
Muškarci (ukupno 77 poginulih) su najčešće poginuli kao osoba u automobilu (39,0%), slijedi motociklist (22,1%), ostale nezgode u kopnenom prijevozu (15,6%) i pješak (14,3%), a žene (ukupno 14 poginulih) kao pješak (7) odnosno osoba u automobilu (6).

Tablica 8 - Umrli stanovnici Istarske županije zbog nezgoda pri prijevozu ukupno od 2019. do 2023. godine po spolu i vanjskom uzroku

	Ukupno	Muški	Ženski
Ukupno V01-V99	91	77	14
V01-V09 Pješak:	18	11	7
V01- ozlijeden u sudaru s vozilom na pedale	2	2	-
V02 – u sudaru s motornim vozilom na 2 ili 3 kotača	1	-	1
V03 - u sudaru s automobilom, kamionetom ili dostavnim vozilom	8	3	5
V04 - u sudaru s teškim prijevoznim vozilom ili autobusom	2	2	-
V09 – ozlijeden u drugim i nespecificiranim nezgodama pri prijevozu	5	4	1
V10-V19 Biciklist:	4	4	-
V13- ozlijeden u sudaru s automobilom, kamionetom ili dostavnim vozilom	1	1	-
V18 - ozlijeden u nezgodi tijekom prijevoza bez sudara	2	2	-
V19 – ozlijeden u drugim i nespecificiranim nezgodama pri prijevozu	1	1	-
V20-V29 Motociklist:	17	17	-
V23 - u sudaru s automobilom, kamionetom ili dostavnim vozilom	5	5	-
V24 - u sudaru s teškim prijevoznim vozilom ili autobusom	2	2	-
V27 - u sudaru s prikvačenim ili nepokretnim objektom	1	1	-
V28 – u nezgodi pri prijevozu bez sudara (pad, prevrtanje)	7	7	-
V29 - ozlijeden u drugim i nespecificiranim nezgodama pri prijevozu	2	2	-
V30-V39 Osoba na motornom vozilu s tri kotača:	1	1	-
V37 - u sudaru s prikvačenim ili nepokretnim objektom	1	1	-
V40-V49 Osoba u automobilu:	36	30	6
V42 – ozlijedena u sudaru s motornim vozilom na dva ili tri kotača	1	1	-
V43 – u sudaru s automobilom, kamionetom ili dostavnim vozilom	10	7	3
V44 – u sudaru s teškim prijevoznim vozilom ili autobusom	2	2	-
V45 – u sudaru s vlakom ili željezničkim vozilom	2	2	-
V47 – u sudaru s prikvačenim ili nepokretnim objektom	9	9	-
V48 – u nezgodi pri prijevozu bez sudara (prevrtanje)	8	6	2
V49 – u drugim i nespecificiranim nezgodama pri prijevozu	4	3	1
V60-V69 Osoba u teškom prijevoznom vozilu:	1	1	-
V69 - u drugim i nespecificiranim nezgodama pri prijevozu	1	1	-
V80-V89 Ostale nezgode u kopnenom prijevozu:	13	12	1
V83 Osoba u posebnom vozilu, koje se uglavnom koristi u industriji	1	1	-
V84 Osoba u posebnom vozilu, koje se uglavnom koristi u poljoprivredi	8	7	1
V88 Nezgoda izvan prometa spec.vrste, nepoz.prijev.sredstvo ozlijedenog	1	1	-
V89 Nezgoda motornog vozila ili vozila koje nije motorno, nespecif. vrste	3	3	-
V90-V99 Nezgode s plovilima i letjelicama:	1	1	-
V99 Nespecificirana nezgoda pri prijevozu	1	1	-

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Vodeći vanjski uzroci smrti od nezgoda pri prijevozu u razdoblju od 2019. do 2023. godine bili su: osoba u automobilu (39,6%), pješak (19,8%), motociklist (18,7%) i ostale nezgode u kopnenom prijevozu (14,3%), posebno osobe u posebnom vozilu (poljoprivreda) - 8,8%.

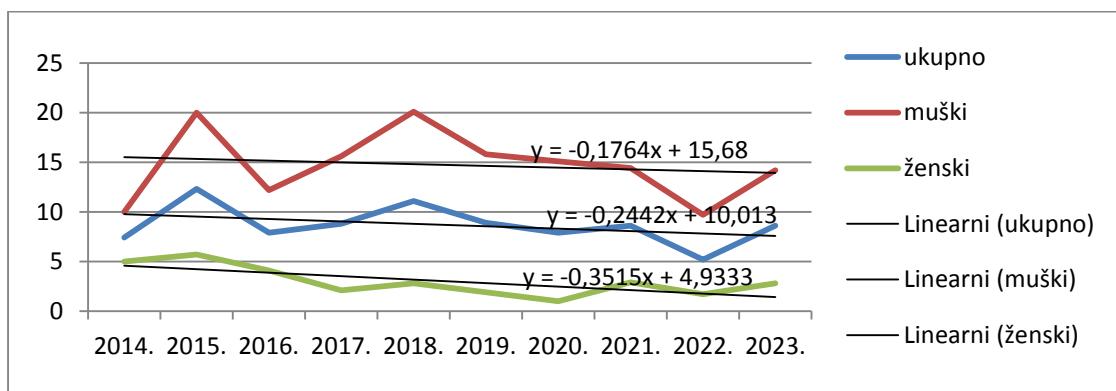

Slika 9 - Vodeći vanjski uzroci umrlih stanovnika Istarske županije zbog nezgoda pri prijevozu ukupno od 2019. do 2023. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

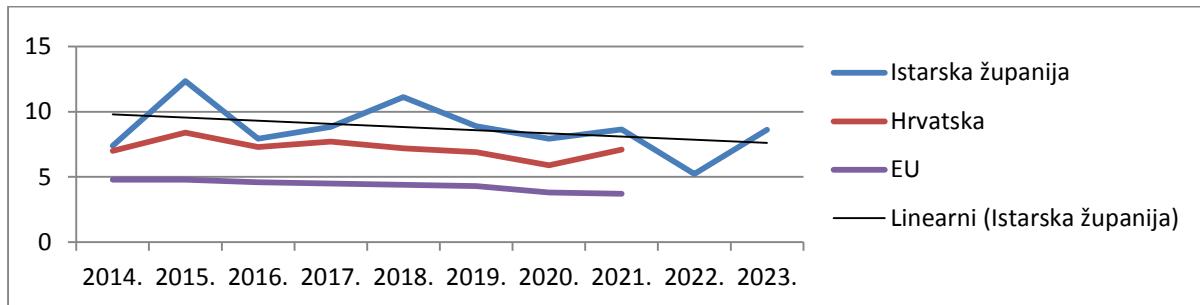
Dobno-standardizirane stope smrtnosti pružaju mogućnost usporedbe među područjima s različitim dobним sastavom stanovništva koji bi mogao utjecati na naše zaključivanje o pojavnosti određenih bolesti pa tako i uzroka smrti. Stope za IŽ su računate za 2012.-2020. prema Reviziji procjene stanovništva DZS-a, a za 2021.g. na dalje prema Procjeni stanovništva. Stope za RH i EU preuzete su od *European Health Information Gateway, WHO Regional Office for Europe* (link <https://gateway.euro.who.int/en/hfa-explorer/>). Za standardizaciju je korišteno standardno europsko stanovništvo 1976. (koje koristi i WHO).

Dobno-standardizirane stope smrtnosti od nezgoda pri prijevozu motornim vozilom su u padu, stope za muškarce su i do osam puta više od stopa za žene.

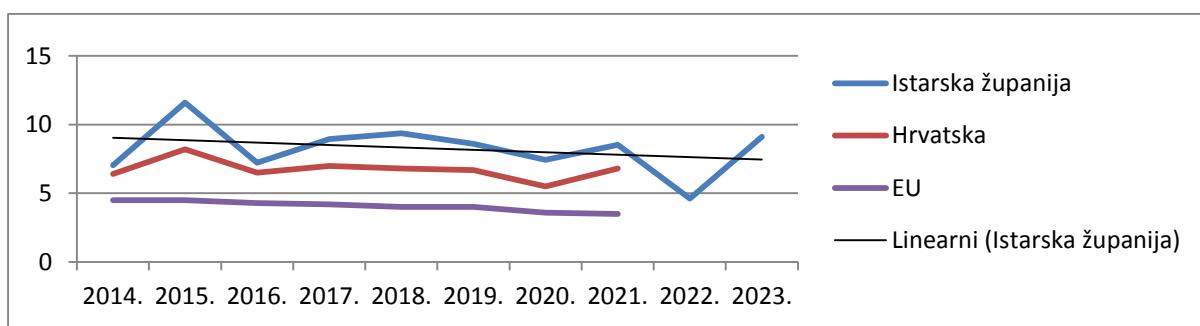

Slika 10 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od nezgoda pri prijevozu motornim vozilom po spolu, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

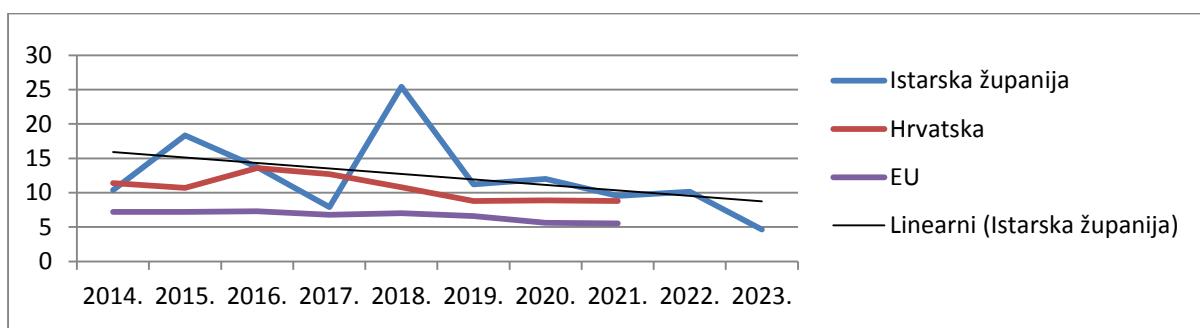
Dobno-standardizirane stope smrtnosti od nezgoda pri prijevozu motornim vozilom su u padu, nešto su više od RH i više od EU.

Slika 11 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od nezgoda pri prijevozu motornim vozilom, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

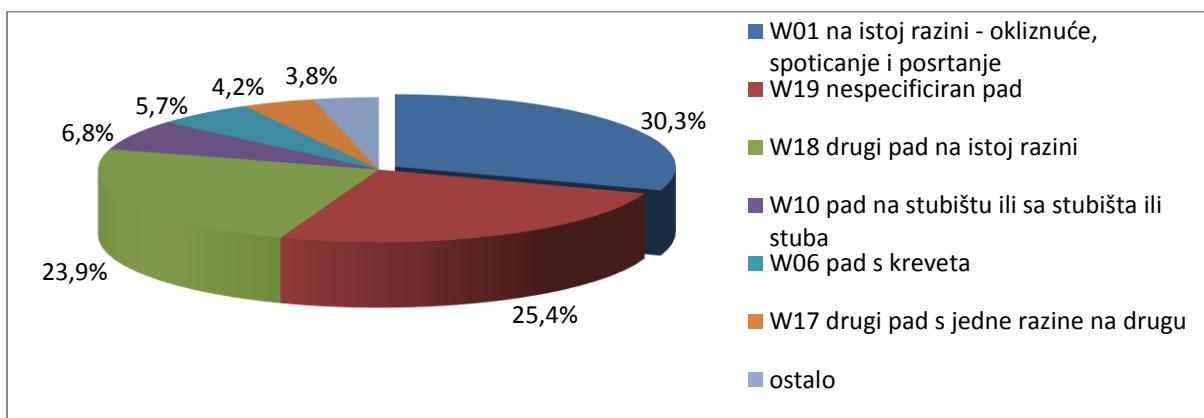

Slika 12 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od nezgoda pri prijevozu motornim vozilom, na 100.000 stanovnika (0-64 godine)

Slika 13 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od nezgoda pri prijevozu motornim vozilom, na 100.000 stanovnika (65 i više godina)

Prema podazima DZS-a, najčešće vrste padova u razdoblju od 2019. do 2023. godine bili su pad na istoj razini prilikom okliznuća, spoticanja i posrtanja (30,3%), nespecificirani pad (25,4%) i drugi pad na istoj razini (23,9%).

Slika 14 - Najčešće vrste padova kao uzrok smrti stanovnika Istarske županije oba spola ukupno od 2019. do 2023.g.

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske

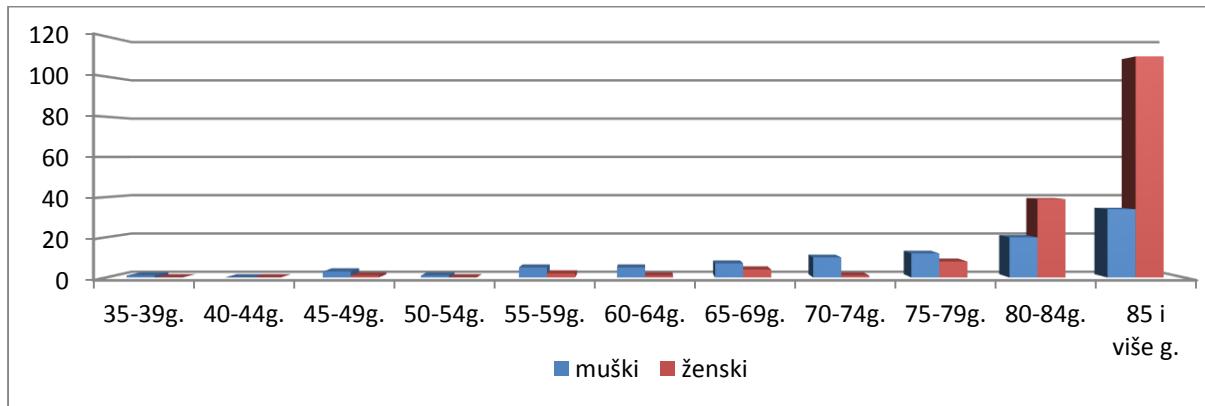
Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, među stanovnicima IŽ, u 2023.g. evidentirano je 41 smrt zbog padova (15 manje nego 2022.), a u razdoblju od 2019. do 2023. godine pad kao uzrok smrti evidentiran je kod ukupno 264 osoba, 98 muškaraca i 166 žena (62,9%).

Tablica 9 – Padovi kao uzrok smrti kod stanovnika Istarske županije ukupno od 2019. do 2023. godine po vanjskom uzroku i spolu

	Ukupno	Muški	Ženski
UKUPNO	264	98	166
W00 – na istoj razini na ledu i snijegu	1	-	1
W01 – na istoj razini prilikom okliznuća, spoticanja i posrtanja	80	25	55
W06 – s kreveta	15	4	10
W07 – sa stolice	1	-	1
W10 – na stubištu ili sa stubišta ili stuba	18	10	8
W12 – na skelu ili s nje	1	1	-
W13 – s, iz ili kroz zgradu ili konstrukciju	6	5	1
W15 – sa stijene	1	-	1
W17 – drugi pad s jedne razine na drugu	11	10	1
W18 – drugi pad na istoj razini	63	24	39
W19 – nespecificiran pad	67	19	48

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

U razdoblju 2019.-2023. godina, u dobnim skupinama do 79 godina više smrti zbog padova bilo je kod muškaraca (72,1%), dok u dobi iznad 80 godina prevladavaju žene (73,4%). Najviše je smrti zbog padova u dobi iznad 80 godina (76,9%), kod muškaraca 55,1%, a kod žena 89,8%.

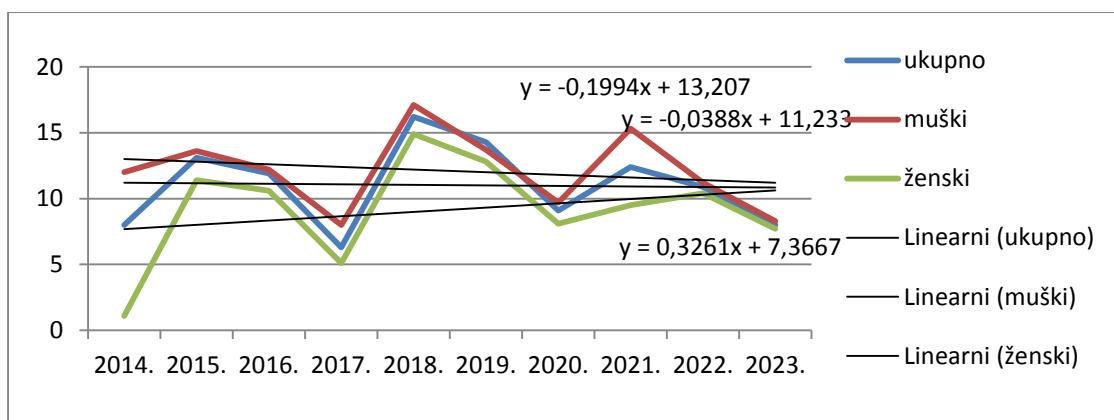

Slika 15 - Padovi kao uzrok smrti stanovnika Istarske županije ukupno od 2019. do 2023. godine po dobi i spolu

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske

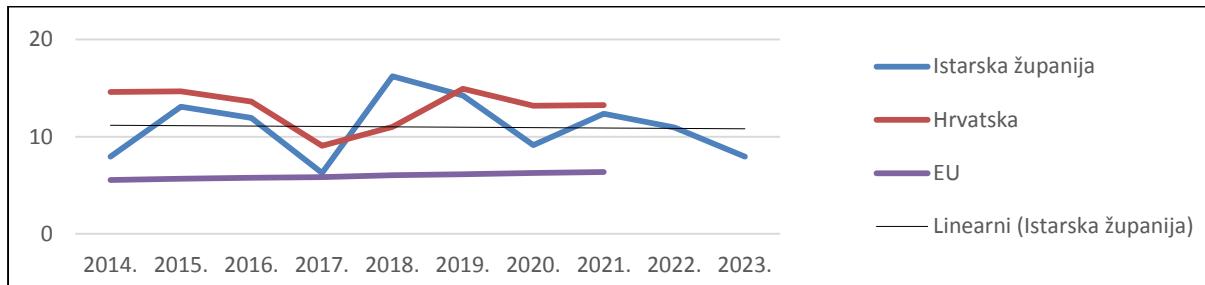
Dobno-standardizirane stope smrtnosti pružaju mogućnost usporedbe među područjima s različitim dobним sastavom stanovništva koji bi mogao utjecati na naše zaključivanje o pojavnosti određenih bolesti pa tako i uzroka smrti. Stope za IŽ su računate za 2012.-2020. prema Reviziji procjene stanovništva DZS-a, a za 2021.g. na dalje prema Procjeni stanovništva. Stope za RH i EU preuzete su od *European Health Information Gateway, WHO Regional Office for Europe* (link <https://gateway.euro.who.int/en/hfa-explorer/>). Za standardizaciju je korišteno standardno europsko stanovništvo 1976. (koje koristi i WHO).

Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog padova su u padu, osim kod žena. Stope kod muškaraca su nešto veće od stopa za žene.

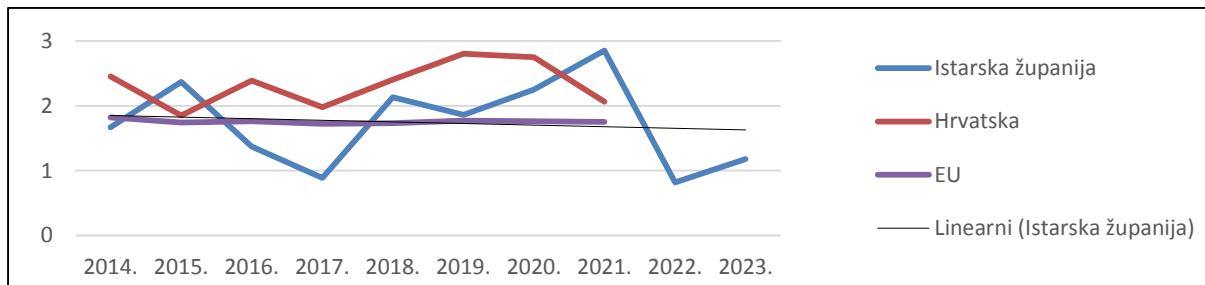

Slika 16 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti uslijed padova po spolu, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

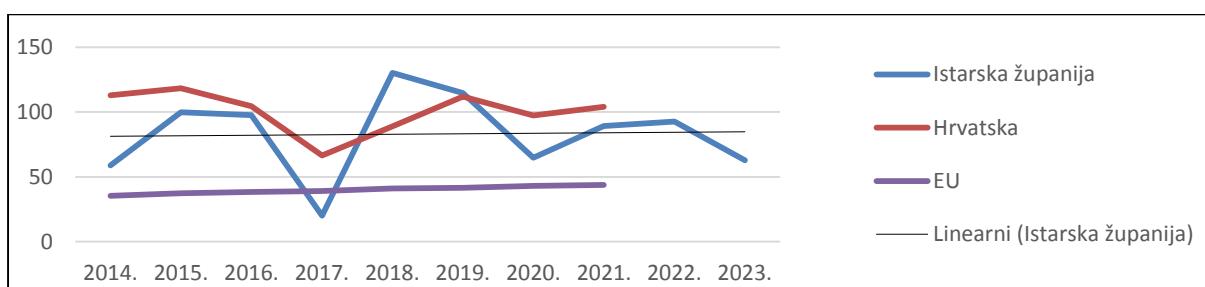
Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog padova su bliže stopama RH, a veće od EU za ukupnu dob te za dob 65 i više g., dok su za dob 0-64 g. slične EU.

Slika 17 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti uslijed padova, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

Slika 18 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti uslijed padova, na 100.000 stanovnika (0-64 godine)

Slika 19 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti uslijed padova, na 100.000 stanovnika (65 i više g.)

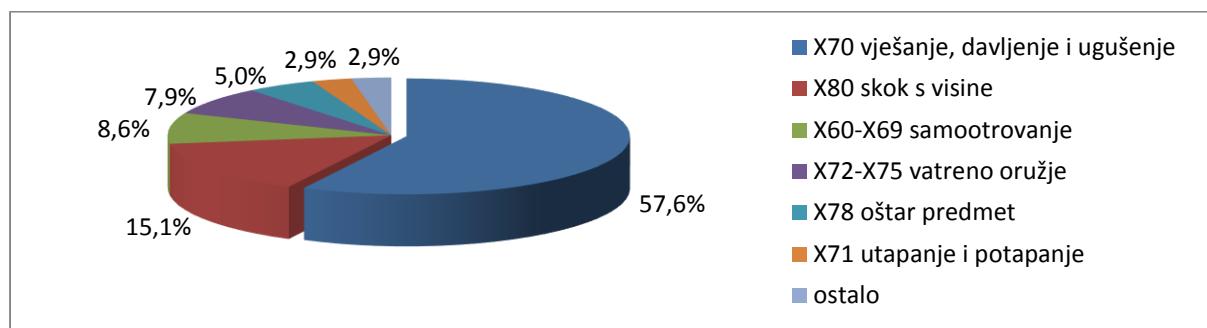
Prema podacima MUP-a na području PU Istarske u 2023.g. uz 32 dovršena samoubojstva bilo je i 53 pokušaja samoubojstva. U posljednje dvije godine bilo je 156 samoubojstva, a većinu samoubojstva pokušali su ili dovršili muškarci (86 ili 55,1%).

Tablica 10 - Samoubojstva i pokušaji samoubojstva u Policijskoj upravi Istarskoj u 2023. s poredbenim prikazom za 2022. godinu

	Ukupno			Dovršena		Pokušana	
	2022.	2023.	Indeks (%)	2022.	2023.	2022.	2023.
Ukupno RH	1.263	1.242	98,3	529	503	734	739
- muški	804	774	96,3	401	387	403	387
- ženski	459	468	102,0	128	116	331	352
Istarska	71	85	119,7	27	32	44	53
- muški	35	51	145,7	19	24	16	27
- ženski	36	34	94,4	8	8	28	26
Struktura IŽ % (RH=100)	5,6	6,8		5,1	6,4	6,0	7,2

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova RH, Služba za strateško planiranje, statistiku i unaprijeđenje rada Statistički pregled temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada u 2023. godini (veljača 2024.)

Prema podacima DZS-a, najčešći načini samoubojstva u razdoblju od 2019. do 2023. godine bili su vješanje, davljenje i ugušenje (57,6%), skok s visine (15,1%) i samootrovanje (8,6%).

Slika 20 - Najčešći načini samoubojstava kao uzroka smrti stanovnika Istarske županije oba spola ukupno od 2019. do 2023.g.

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske

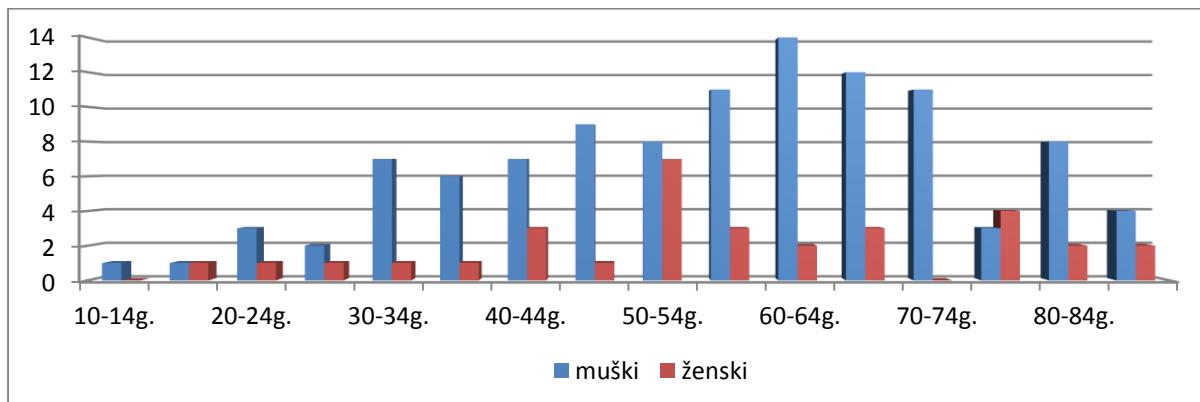
Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, među stanovnicima IŽ, u 2023.g. evidentirano je 33 smrti uslijed samoubojstva (7 više nego 2022.), a u razdoblju od 2019. do 2023. godine samoubojstvo je kao uzrok smrti evidentirano kod ukupno 139 osoba, 107 muškaraca (77,0%) i 32 žene.

Tablica 11 - Samoubojstva (namjerno samoozljeđivanje) kod stanovnika Istarske županije ukupno od 2019. do 2023. godine po vanjskom uzroku i spolu

	Ukupno	Muški	Ženski
UKUPNO	139	107	32
X60-X69 Namjerno samootrovanje i izlaganje:	12	4	8
X61 - antiepilepticima, sedativima-hipnoticima, antiparkinsonicima i psihotropnim lijekovima, nesvrstanim drugama	1	-	1
X62 – narkoticima i psihodislepticima (halucinogenima) nesvrstanim drugama	2	1	1
X64 – drugim i nespecificiranim lijekovima, ljekovitim i biološkim tvarima	3	-	3
X67 – drugim plinovima i parama	1	1	-
X69 - drugim i nespecificiranim kemikalijama i štetnim tvarima	5	2	3
X70 - vješanje, davljenje i ugušenje	80	65	15
X71 - utapanje i potapanje	4	2	2
X72-X75 - vatreno oružje:	11	10	1
X72 – pištolj	5	5	-
X73 – puška, sačmarica i veće vatreno oružje (većeg kalibra)	2	2	-
X74 - drugo i nespecificirano vatreno oružje	3	2	1
X75 - eksplozivni materijal	1	1	-
X76 dim, vatra i plamen (žeravica)	1	1	-
X78 oštar predmet	7	6	1
X80 skok s visokog mjesta (visine)	21	16	5
X81 skok pred objekt u pokretu ili lijeganje pred njega	1	1	-
X83 drugi spec.način	1	1	-
X84 nespec. način	1	1	-

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

U razdoblju 2019.-2023. godina, u svim dobnim skupinama više samoubojstva su počinili muškarci. Najviše je samoubojstava iznad 45 godina (74,8%), kod muškaraca 74,8%, a kod žena 75,0%.

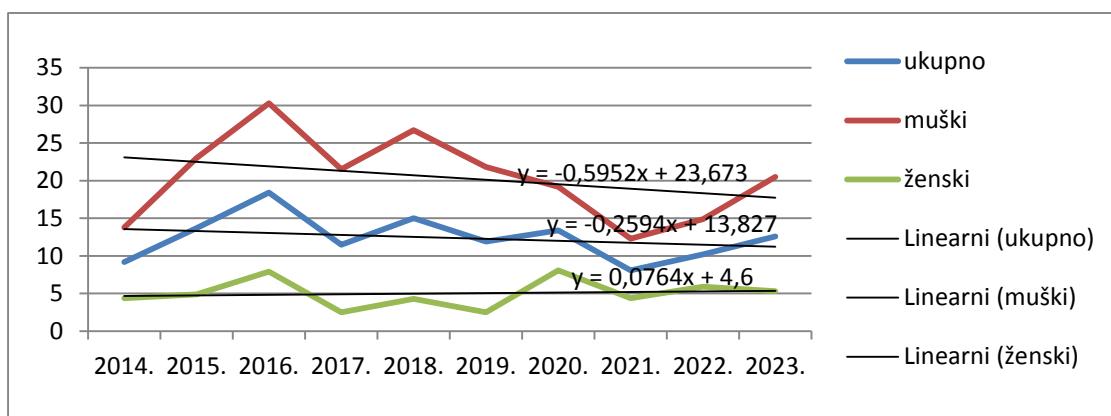

Slika 21 - Samoubojstva kao uzrok smrti stanovnika Istarske županije ukupno od 2019. do 2023. godine po dobi i spolu

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske

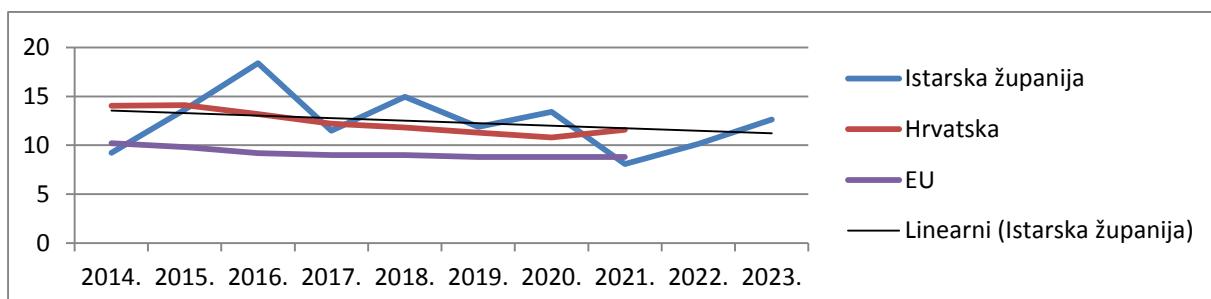
Dobno-standardizirane stope smrtnosti pružaju mogućnost usporedbe među područjima s različitim dobnim sastavom stanovništva koji bi mogao utjecati na naše zaključivanje o pojavnosti određenih bolesti pa tako i uzroka smrti. Stope za IŽ su računate za 2012.-2020. prema Reviziji procjene stanovništva DZS-a, a za 2021.g. na dalje prema Procjeni stanovništva. Stope za RH i EU preuzete su od *European Health Information Gateway, WHO Regional Office for Europe* (link <https://gateway.euro.who.int/en/hfa-explorer/>). Za standardizaciju je korišteno standardno europsko stanovništvo 1976. (koje koristi i WHO).

Dobno-standardizirane stope smrtnosti od namjernog samoozljeđivanja su u padu, a stope za muškarce su četiri puta veće od stopa za žene.

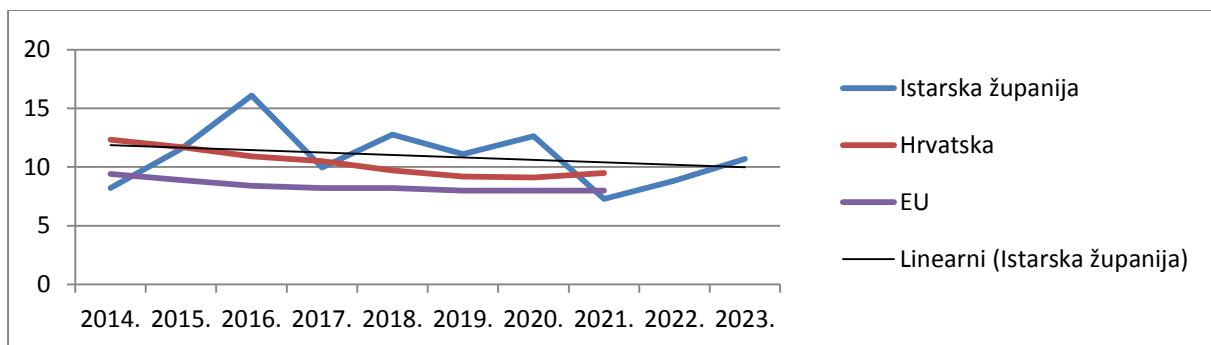

Slika 22 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od namjernog samoozljeđivanja po spolu, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

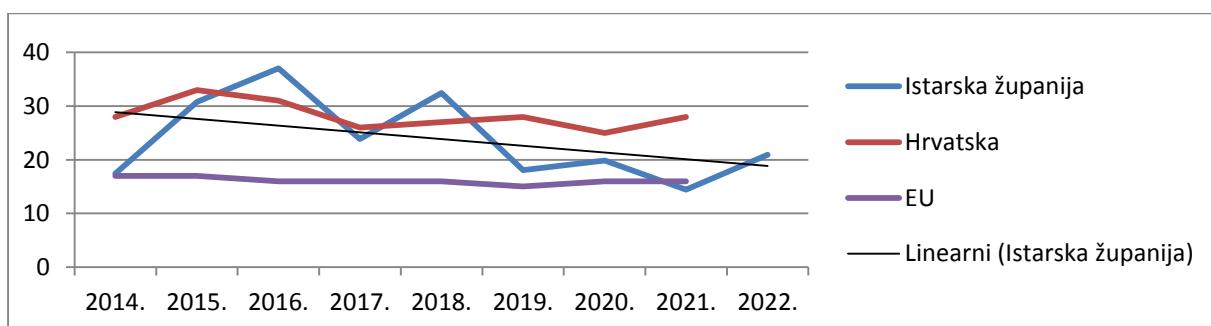
Dobno-standardizirane stope smrtnosti od namjernog samoozljeđivanja su bliže stopama RH, a nešto veće od EU.

Slika 23 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od namjernog samoozljeđivanja, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

Slika 24 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od namjernog samoozljeđivanja, na 100.000 stanovnika (0-64 godine)

Slika 25 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od namjernog samoozljeđivanja, na 100.000 stanovnika (65 i više g.)